011

50

Noon

PRELIMINARY EXAM - 2024-25
STD : 12 : (Comm.)
SUB : ENGLISH

DATE : 21/01/2025 **TIME : 3 HOURS**
MARKS : 100

Section: A

- **Write whether the following sentences are true or false** **(04)**

1. Sergeant Morris put a spell on the paw.
2. Headache is a great curse to human beings.
3. Editors are an overworked, misunderstood class.
4. The success of Disneyland never changed walt.

- **Find and write the nearest meaning.** **(03)**

5. Forbidden : not allowed, well-known, forgiving, notorious.
6. Intense : weak , extreme , slam , bear.
7. Survive : leave, exist , stare , exit

- **Select the most appropriate language function from the bracket and write them against the given sentences.** **(03)**

(Expressing contrast , showing condition in past , describing people, doer not important)

8. He was awarded as the best Teacher.
9. Inspite of my advice. She married to him and became unhappy.
10. Had you not come here, you would have not got this project.

- **Select the most appropriate response.** **(4)**

11. Setal : How strangely Mohan talks !
Kany : .... (making supposition)
(A) He always talks rudely.
(B) He talks as if he were a mad man
(C) He talks like the manager of the factory.
(D) He talks if he were the Prince.

12. Ritesh : Why did you go to Japan, Hitesh ?
Hitesh : .... (showing purpose)
(A) What a developing country Japan is !
(B) The Japanese are peace loving people.
(C) Japan developed much after the explosion of atom bomb.
(D) I went to Japan with a view to studying its culture and craft.

13. Divya : Why did you get up so late ?
Jyoti : .... (showing result)
(A) I was too much tired to getup early.
(B) I went to bed lateat night.
(C) I was to tired to get up early.
(D) I don't like to get up early.

14. Reena : How did Nalini reduce her weight ?

Kreena : .... (Habitual past)

(A) She walked 5km everyday.

(B) She used to walk 5 km everyday.

(C) She used to walking 5km everyday.

(D) She gets used to walk every morning.

* **Select the most appropriate question to get the underlined word/phrase as answer:** **(4)**

15. A canal was being dug by the workers.

(A) Who was digging to canal ?

(B) What was being dug by the workers ?

(C) How was a canal being dug by the workers ?

(D) Why was a canal being dug ?

16. Walt called for comments from a group of people.

(A) Whom did walt called for comments ?

(B) From whom did walt call for comments ?

(C) Why did walt call for comments ?

(D) How did walt call for comments ?

17. Priyank laughed like a mad man.

(A) What did Priyank do ?

(B) Why did Priyank laugh ?

(C) How Priyank laughed ?

(D) How did Priyank laugh ?

18. Ananya was a child on merry-go-round waving at his parents.

(A) Who saw a child on a merry-go-round waving at his parents ?

(B) At whom was the child waving ?

(C) Whom did Ananya see on a merry-go-round ?

(D) What was the child doing ?

Section-B

* **Read the extract and answer the questions:** **(12)**

About the age of 9, She was auctioned off to an Englishman named John Nealy. The Nealys understood very little of her Dutch jargon and as a result, she was often brutally punished for no real reason. Eventually Nealy sold her to a fisherman who owned a tavern in Kingston, NY. Here she acquired the idiomatic expressions which came to mark her speech.

19. Why was Sojourner truth brutally punished at the Nealys ?

20. What advantage did Sojourner truth get at the fisherman's house ?

Sergeant showed them a dried monkey's Paw which had a spell put on it. Morris said, "An old fakir put a spell on it and now it is a talisman.

355

He was a very holy man and he wanted to show that fate ruled people's lives and that to interfere with fate only caused deep sadness."

21. Who put a spell on the monkey's paw ?
22. What did the Fakir want to show ?

I think I should shock mankind if I suddenly said, "There is no such thing as headache or Indisposition. It is all just an excuse, an elegant falshehood for have I not seen dozens of headache cases walking or driving about gaily to be seen everywhere except where they ought to be the particular hour !" The world is not yet ripe for such outspokenness.

23. What does the writer say to shock mankind ?
24. What is the world not yet ripe for ?

Put on some music you like and dance through the room. This creative activity exercises the right side of the brain and helps rebalance your brain.

Get a fish tank and watch the fish swim around languidly. This allows your mind to calm down.

Write down all your worries. Putting them on a piece of paper gets them out of your head

Get out into nature and walk. Concentrate on what is right now rather than what might happen tomottow.

25. Write two ways to get mentally relieved.
26. What kind of concentration should we have ?

To be free is to be intelligent, but intelligence does not come into being by just wishing to be free ; it comes into being only when you begin to understand your whole environment the social, religious, parental and traditional influences that are continually closing in on you.

27. When does intelligence come into being ?
28. What are attacking us continually ?

Climate change and Global warming are dramatically urgent and serious problems that can lead o calamitous consequences. We do not need to wait for governments alone to find solutions to these terrible problems,. Each individual can play an important part by simply adopting a more responsible lifestyle, beginning with some little, everyday Dos and Don'ts. It's the only reasonable way to save our planet, before it is too late.

29. Which two serious problems are mentioned here ?
30. How can we solve terible problems like Global warming ?

* **Write short notes focusing on the questions (Any One)** **(03)**

31. The driver ants of Africa.
    - Which are the most ferocious ants?
    - Why are they called driver ants?

- What do they do with animals which pass by their way?
- What do the villagers tell about these ants?
- What do the people do when ants enter in their house?
- After coming back to the house what do they find?

OR

31. "Adjustment" – Explain the title:
    - About whose was the story?
    - What did they try to do with each other?
    - Who died first?
    - How did Nana adjust without Nani?
    - From what did Nana suffer?
    - Title is apt. How?

* **Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets.** (03)

(pay heed to , reveted , taken aback , stubborn)

By nature the scientist was ...... (32) ...... so in the beginning, he did not ...... (33) ...... remarks of his assistant. But when he witnessed the incident he was ...... (34) ....

Section-C

* **Read the following passages and answers the questions.** **(05)**

There is the greatest difference in the world between conquering by power and conquering by kindness. The former is like building a dam across a stream of water. It may stop its flow for little while, but presently the dam will give way and then the stream will rush on with more force and fury than ever. Conquering by power is like chaining a lion; conquering by kindness keeps the lion from doing harm by changing his nature, and turning him into a lamb.

35. What is compared with building a dam across the stream of water ?
36. How does conquering by kindness keep the lion from doing harm ?
37. Find and write similar word of winning.

Early in the autumn of 1984, my mother began writing the story of her life. She was an energetic woman in her seventies. It was her desire to put down her thoughts and memories in her, "My book." Once she came for dinner and told me that she had to work on her book. I laughed and asked her where the fire was. The fire was inside her. She finished her book in early December. Three day after Christmas her cancer was discovered and three months later she was dead.

38. What was the writer's mother's desire ?
39. What was the mother died of ?

011

54

* **Read the following passage and write its summary. Also suggest a suitable title to it:** **[05]**

40. The Tobors were strange beings. They came during the Third world war when a lot of people were killed. They built a huge city, became the rulers and they made the Nems their slaves. The city was like a huge factory, with a silver roof. The Nems had to live and work here and They never saw the Sun. Most of them didn't care. But some Nems did care. Nems like Derf and his friends Kram and Nor. They wanted to escape from the city, and they met to talk about it. There was place in the city called the centre. The Nems were never allowed to go there. Derf was sure this was their weak spot and that the Tobors got their power from here. Somehow, soon, they must break into the centre and destroy the Tobors.

* **Read the news clipping and answer the questions:** **[05]**

Promoting the art of healthy living

More than 20 people enjoyed a relaxing Sunday morning when they took part in a free Yoga class at the star pitt st. in George Town Penang.

They learnt breathing techniques and some yoga postures involving the spine, back, shoulders, wrists and elbows.

The two hour class from 9 am to 11 am yesterday was conducted by yoga teacher, therapist and consultant Shri Ajaykumar Sahoo, He has 15 years of yoga teaching experience.

The event was jointly organised by Think city and the Indian cultural centre (the cultural wing of the High Commission of India in Kuala Lumpur) with the support of the little India Joint Action committee and the star pitt st.

Indian cultural centre director Y. Lakshmaji Rao said the event was beneficial to the community in terms of promoting good health.

"Yoga helps promote a healthy body and healthy mind. We received good response from the public for event." He said.

Questions:

41. Who enjoyed a relaxing sunday morning ? when ?
42. What did they learn ?
43. Who conducted the class ?
44. How does yoga help ?
45. What did Y. Lakshmaji Rao say ?

* **Read the stanza and answer the questions:** **[06]**

Upon the summits hoary
And the Himalaya's Queen,
Clam and serene,

Returns the heaven's greeting

In robes of white

Bathed in golden light

Where earth and sky are meeting

Questions:

46. Which adjectives are used for kanchenjunaga ?
47. Which clothes does kanchenjunga wear ?
48. Write a pair of rhyming words.

Where words come out from the depth of truth
Where tireless striving stretches its arms towards perfection
Where the clear stream of reason has lost its way
Into the dreary desert sand of dead habit
Where the mind is led forward by Thee
Into ever widening thought and action
Into that heaven of freedom, my Father, let my country awake.

Questions:

49. Name the qualities the poet wishes to see in his countrymen.
50. Who is refered to as "Thee" and "my father ?"
51. What does the poet refer by 'dead habit ?'

Section-D

* **Do as directed:** **[04]**

52. The Principal called Nitin. Nitin ran fast to get the office. But he fell down and broke his leg. The peon helped him

    Start this way : the principal calls. ....

53. Every month the old man collects fund to help needy people. He visits many hospitals to distribute fruits. So the government is going to award him for his services.

    Start this way : every month fund is collected.

* **Render the following dialogue into Indirect speech.** **[03]**

54. "What a pleasant evening ! Shall we go for a walk ?" said Dhyan to Dhyani

    "Which side shall we go ?"

    "To the sea-shore" said Dhyan.

* **Complete the sentence Choosing the correct options:** **[05]**

55. The students wrote the answers .... (manner of action)

    (A) They not write answers. (B) As they were told.

    (C) As if they were expert. (D) The students wre not lazy.

369

56. In old days .... (Habitual past)

(A) I love to sing songs. (B) People used to work very hard.

(C) People used to writing novels. (D) People would come to join parties.

57. Very few towns .... (Comparision)

(A) are so crowded as Delhi (B) are so busy with business.

(C) are better as we have thought. (D) are enjyable but we like it.

58. Mohan was clever enough .... (Showing result)

(A) To understand the teacher's sing.

(B) But he did not do anything.

(C) as he didn't want to copy.

(D) and saw the slate of his neighbour.

59. I don't like either fast food .... (expressing alternative choice)

(A) or regular food

(B) neither regular food.

(C) but regular food.

(D) because it trouble in stomach.

- **Combine the following sentence to make a meaningful sentence.** **[03]**

60. The story of Disneyland illustrates walt's vision. It also illustrates his stubborn determination to realize an idea he belived in. Roy Disney has said this.

- **Complete the passage choosing the correct option from the brackets. (Que. 61 to 64)** **[04]**

Laughter is .... (61) .... (a , am , the) best medicine .... (62) .... (Which , who , whom) makes us cheerful and healthy. We have to pay .... (63) .... (something , now , nothing) for it. Yet people hardly find time and suffer .... (64) .... (in , from , where) diseases. What a pity !

Section-E

65. **Study the table and write a paragraph on about 80 words.** **(5)**

Income			Expenses
₹ 35000/-	Salary	₹ 8000/-	Rent of house
		₹ 12000/-	food and vegetables
		₹ 4000/-	Fees for children
		₹ 2000/-	Phone & light bill
		₹ 1000/-	Medicines
		₹ 2000/-	Extra expenses
		₹ 29000/-	

* **Write the paragraph in about 150 words using the key words:** **[08]**

66. Superstitions :

(Points : It's a belief – brings good or bad luck –no scientific knowledge believes – black cat passes our way – science developed – still in 21st century believe it)

OR

66. Women Empowerment :

(Points : woman's role in life – Education – condition of women – scical problems – rights of women – awareness in women – great women – personalities of world)

OR

66. Book - our never failing friends :

(points : Importance of books – types of books – comparison with friends – most faithful – conclusion)

67. Kavya has been elected as the general secretary of her school. She has to deliver a speech on her future plans and how she is going to fulfill them. Prepare a speech for her.

(06)

OR

67. Prachi Raval writes an application for the post of an Economics teacher to the Principal, Sheth C N Vidyalaya, Ambavadi, Ahmedabad. Draft an application on behalf of her.

68. You are Jiya Prajapati from sarvoday society, Vadodara. Your Aadhar Card Provided to you is mis-spelt in name to tinionfo@nsdl.co.in in about 100 words.

OR **[05]**

68. Prepare a brief report in about 100 words on your visit to 'an old age home' in your city last week.

(Points : Name – place – Date – How many people living there – Their daily routine – Their problems – How you pass your day with them – What you learnt ?)

• • • •

11

28

Noon

DATE : 25/01/2025

PRILIMINARY EXAM : 2025
STD : 12 : GUJARATI

TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A : પદ્ય આધારિત

- **નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો.(પ્રત્યેકનો 01 ગુણ)** (03)

1) ઊર્મિલા દૂરથી કોને આવતા જુએ છે ?
(A) રામને (B) લક્ષ્મણને (C) સુમિત્રાને (D) દશરથ રાજાને

2) બાની આંખો રોજ કોની રાહ જુએ છે ?
(A) પુત્રની (B) ટપાલીની (C) દીકરીની (D) દાદાની

3) ગામનાં ડાહ્યાજન કોનો ન્યાય તોળવા ભેગાં થયા છે ?
(A) ચોરનો (B) ડાકુનો (C) સંતનો (D) અબળાનો

- **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો.(પ્રત્યેકનો 01 ગુણ)** (03)

4) ''ભાણી'' કૃતિનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

5) ''પથ્થર થર થર ધ્રુજે'' કાવ્યના કવિનું નામ જણાવો.

6) નરસિંહ મહેતાએ પ્રભાતિયાં માટે ક્યો છંદ વાપર્યો છે ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.(દરેકનો 01 ગુણ)** (04)

7) મૂરખ મનમાં શું જાણતો નથી ?

8) ગામના સજ્જનોએ શો ન્યાય કર્યો ?

9) ભાણીએ કપડાં ધોવાનો કયો સમય પસંદ કર્યો છે ?

10) નગરને અબુધ શા માટે કહ્યું છે ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ- ચાર વાક્યમાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.(કોઈપણ 3)(પ્રત્યેકના 02 ગુણ)** (06)

11) ''સોનું તો આખરે સોનું જ છે'' – એવું શાથી કહી શકાય ?

12) ઓલિયાનો ન્યાય ''સાચો ન્યાય'' શાથી ગણી શકાય ?

13) બા આખા કુટુંબનો ખ્યાલ કેવી રીતે રાખતા ?

14) ''શક્યતાનાં દ્વાર'' ખખડાવવા એટલે શું ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.(કોઈપણ એક)** (04)

15) ગોપી શ્યામ રંગની કઈ કઈ વસ્તુઓનો ત્યાગ કરે છે ? શા માટે ?

અથવા

15) ''બાનો વર્તમાન'' અને ''બાનો ભૂતકાળ'' કવિતાના આધારે સમજાવો.

વિભાગ : B : ગદ્ય આધારિત

- **નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાં સાચો વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો.(પ્રત્યેકનો એક ગુણ)** (03)

16) વાંચનાલયને મદદ કરવા વિનોબાજીએ શેનો વર્ગ રાખ્યો હતો ?
(A) કાંતવાનો (B) ચિત્રનો (C) સીવણનો (D) દળવાનો

17) મિસ સેલ્વીએ કઈ નૃત્યકલાનો અભ્યાસ કર્યો હતો ?
(A) ભાંગડા (B) કથક (C) ભરતનાટ્યમ (D) ઓડીસી

18) બ્રિટીશરોએ ગોળમેજી પરિપદ ક્યાં બોલાવી હતી ?
(A) અમેરિકા (B) લંડન (C) જાપાન (D) પેરિસ

- **નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ)** **(03)**

19) ''સત્યાગ્રહાશ્રમ'' પાઠ શેમાંથી લેવામાં આવ્યો છે ?

20) ''આસુંભીનો ઉજાસ'' પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

21) ''અનુરુદ્ધનો ગૃહત્યાગ'' પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ)** **(04)**

22) જગતમાં કયો દ્વન્દ્વ અનુભવાય છે ?

23) ઈશ્વર કયા સ્વરૂપમાં જોવા મળે છે ?

24) RTO નું પૂરું નામ જણાવો.

25) જન્મટીપની સજા એટલે શું ?

- **નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ- ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો.(કોઈપણ ત્રણ) (પ્રત્યેકના બે ગુણ)** **(06)**

26) ઉછીનું માંગનારમાં વિવેક હોતો નથી એવું લેખકને કેમ લાગે છે ?

27) ઉપાલિને પ્રથમ પ્રવજ્યા આપવાનો આગ્રહ શા માટે રખાયો ?

28) દેવરાજના બાળપણમાં તેનાં મા-બાપ શહેરમાં શા કાર્યો કરતા હતા ?

29) વાંચન દ્વારા યુવાન વકીલના દષ્ટિવિકાસનો ખ્યાલ આપો.

- **નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.(કોઈપણ એક)** **(04)**

30) મીઠાના ગાંગડા દ્વારા ઉદ્દાલક શ્વેતકેતુને કેવી રીતે ઈશ્વર વિશે સમજાવે છે ?

અથવા

30) ''સેલ્વી પંકજમ્'' નું ચરિત્રચિત્રણ લખો.

વિભાગ : C : વ્યાકરણ આધારિત

- **નીચેના સમાનાર્થી શબ્દો સામ સામે જોડીને લખો.(કોઈપણ ચાર) (પ્રત્યેકના0.5 ગુણ)** **(02)**

31)	હાર	–	તુલના	–	પૃથ્વી
32)	વસુધા	–	અક્કલ	–	ઉપમા
33)	ચોકીદારી	–	દુકાન	–	ડહાપણ
34)	સરખામણી	–	પહેરો	–	બજાર
35)	સમજ	–	ધરતી	–	રખેવાળી

- **નીચેના વાક્યમાં રેખાંકિત શબ્દના સ્થાને તેનો વિરોધી શબ્દ લખી, વાક્યનો અર્થ બદલાઈ નહીં તે રીતે ફરીથી લખો.(કોઈપણ ચાર)(પ્રત્યેકના0.5 ગુણ)** **(02)**

36) અનાથ બાળકો માટે એ <u>સ્વર્ગ</u> જ ગણાય.

37) પલંગમાં સૂઈ જવાનું <u>સુખદ</u> લાગ્યું.

38) મને શરત <u>મંજૂર</u> છે.

39) ધરતીએ <u>જાકારો</u> આપ્યો.

40) મેના બહેન <u>ઉત્સાહમાં</u> આવી ગયા.

- **નીચેના શબ્દસમૂહો માટે એક શબ્દ લખો.(કોઈપણ ચાર) (પ્રત્યેકના0.5 ગુણ)** **(02)**

41) વડના વૃક્ષ પર થતું ફળ –

42) સમુદ્રમાં લાગતો અગ્નિ –

43) સિપાઈઓને રહેવાની ઓરડીઓની લાંબી હાર –

44) પોતાનું કામ પોતાની જાતે કરે તે –

45) કપડાંનો ફાટેલો ટૂકડો –

- **નીચેના તળપદાં શબ્દોના શિષ્ટ ભાષાના માન્ય અર્થ લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

46) નિહાળ –

47) ટાણે –

- **નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (કોઈપણ બે) (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)** **(01)**

48) સુતપૂત્ર

49) દીશાશુન્ય

50) રઘૂપતી

- **નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર કૌંસમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે લખો. (કોઈપણ છ) (પ્રત્યેકના 0.5 ગુણ)** **(03)**

51) વહેલી સવારે હળવો નાસ્તો કરી ત્રણે ચાલી નીકળ્યા (વિશેષણ શોધો)

52) હું .... જાનવર જેવો છું. (વિશેષણ લખો)

53) તમે જ મારી સાથે આવશો. (નિપાત શોધો)

54) મારાં જીવતાં .... કેમ હા પાડું ? (નિપાત લખો)

55) બા દોડતી-દોડતી બહાર આવી. (કૃદંત શોધો)

56) બાપુ માથું .... બોલી ઉઠ્યા (કૃદંત લખો)

57) "વસુધા"માં આવનાર સંસ્કારી હોય છે. (કૃદંતનો પ્રકાર લખો.)

- **નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી, તેનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (કોઈપણ બે) (પ્રત્યેકનો 01ગુણ)** **(02)**

58) ખાતર પાડવું –

59) આભ ફાટવું –

60) રોડવી લેવું –

- **નીચેના વાક્યોમાં દર્શાવેલ સૂચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (પ્રત્યેકનો 01ગુણ)** **(03)**

61) આઘે થી તમાકુનાં લીલા છમ ખેતર દેખાતા હતાં.
(લેખનરૂઢિની દ્રષ્ટિએ વાક્ય સુધારીને ફરીથી લખો)

62) બાપુના 1 ભાષણથી ગરમગરમ ચર્ચા ચાલ્યા કરતી હતી. (ભાષાશુદ્ધિની દષ્ટિએ વાક્ય સુધારો)

63) એ ગુરુને ઘેર વિદ્યા દૂર ભણવા ગયો દેશ. (વાક્યનો પદક્રમ ગોઠવો)

64) ઓરડો ખૂબ ચીવટે સજાવેલો હતો. (વાક્યમાં પ્રત્યય સુધારો)

- **નીચેના સંયુક્ત કે સંકુલ વાક્યોને સાદા વાક્યમાં ફેરવીને લખો. (કોઈપણ બે) (પ્રત્યેકનો 01 ગુણ)** **(02)**

65) એણે હજારેક વાર નિર્ણય કર્યો હશે કે ફરી આવું બનવા ન દેવું.

66) મેં મારી સગી આંખે જોયેલું છે કે બિરંજ કડાઈમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે.

67) આ છોકરો બાર વર્ષનો થયો ત્યાં સુધી ગુરુને ઘરે ગયો નહીં.

- **નીચેના સાદા વાક્યોને સંયુક્ત સંકુલ વાક્યોમાં ફેરવીને લખો. (કોઈપણ બે) (દરેકનો 01 ગુણ)** **(02)**

68) એ જ પ્રમાણે સમજ પરમેશ્વર અહીં જ છે. તું જોઈ શકતો નથી.

69) જેલ પાસે જઈને એણે બે વાર ચોકીદારને બૂમ પાડી કંઈ જવાબ ન મળ્યો.

70) કોઈ બોલ્યું નહીં. એણે ફરી જોર જોરથી સાંકળ ખખડાવી.

વિભાગ : D : અર્થગ્રહણ

- **નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો એક ગુણ)** **(05)**

''દેખ્યાનો દેશ ભલે લઈ લીધો નાથ !
    પણ કલરવની દુનિયા અમારી !
વાટે રખડ્યાની મોજ છીનવી લીધી
ને તોય પગરવાની દુનિયા અમારી !
    કલબલતો થાય જ્યાં પહેલો તે પ્હોર
    બંધ પોપચામાં રંગોની ભાત !
લોચનની સરહદથી છટકીને રણઝણતું
    રૂપ લઈ રસળે શી રાત !
લ્હેકાએ લ્હેકાએ મ્હોરતા અવાજના
    વૈભવની દુનિયા અમારી !
ફૂલોના રંગો રિસાઈ ગયા, જાળવતી
    નાતો આ સામટી સુગંધ !
સમાસમાના દઈ સંદેશા લ્હેરખી
    અડક્યાનો સાચવે સંબંધ !
ટેરવાને તાજી કૈં ફૂટી તે નજરું ના
    અનુભવની દુનિયા અમારી !

પ્રશ્નો:

71) ભગવાને કવિનો કયો દેશ લઈ લીધો છે ?
72) રાત કેવી રીતે રસળી રહી છે ?
73) કવિ જોડે કોણે નાતો જાળવી રાખ્યો છે ?
74) અંધજનને ક્યાં આંખો ફૂટી આવી છે ?
75) કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- **નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 01 ગુણ)** **(05)**

ગાંધીજીનું જીવન આત્મસાક્ષાત્કાર કરવાનું, ઈશ્વરને મોઢામોઢ જોયેલું હતું. તેઓ સત્ય એ જ ઈશ્વર છે, એમ માનતા હતા. તેઓ જીવનની બધી જ પ્રવૃત્તિઓની પેઠે કલાવિપયક પ્રવૃત્તિને પણ એક કસોટી લાગુ પાડતા હતા કે એ પોતાના જીવન ધ્યેયને સિદ્ધ કરવામાં ઉપાસક થાય છે કે અપકારક અને તે મુજબ તેમનું મૂલ્ય આંકતા હતા. આથી સ્વાભાવિક રીતે જ કલાની બાબતમાં પણ તેઓ માનતા હતા કે, ''જે, આત્મ એકતા જ કરાવી શકે, તે કલા નથી.''

પ્રશ્નો:

76) ગાંધીજીના મતે જીવનનું ધ્યેય શું હતું ?
77) ગાંધીજીએ કોને મોઢા મોઢ જોયેલા હતા ?
78) ગાંધીજી કોણ ઈશ્વર છે એમ માનતા હતા ?
79) ''ઉપકારક'' અને ''અપકારક'' શબ્દના અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
80) ગદ્યખંડની યોગ્ય શીર્ષક આપો.

011 • **નીચેના ગદ્યખંડનો ત્રીજા ભાગનો સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.** **(05)**

63 81) " જ્ઞાનબળથી આપણે બીજા પ્રાણીઓ કરતાં ઊંચા છીએ. કેળવણીથી જ્ઞાનબળ પ્રાપ્ત થાય છે. માણસમાં સ્ત્રી-પુરુષ બને છે. સ્ત્રીના હક ઘણાંખરાં પુરુષ જેટલાં જ છે. પુરુષોની માફક સ્ત્રી પણ કેળવણી લઈ શકે છે. માટે જેમ આપણે પુરુષ હક સમજી કેળવણીથી જ્ઞાનબળ વધારીએ છીએ તેમ સ્ત્રી સહાયરૂપે સુખ દુઃખની વાતો કરવાની લેહજત વધારે છે ને દુઃખ દૂર કરે છે. ભણેલી સ્ત્રી પ્રિયારૂપ રસભર્યું સુખ વધારે ને વધારે આપ્યાં કરે છે. જ્યાં રાજાને પ્રધાન બંને ભણેલાને સુઘડ હોય ત્યાનાં રાજાના ઉત્કર્ષ વિશે પૂછવું જ શું ? જ્યાં કેળવણીથી સરખાપણું શોભતું હોય છે ત્યાં જ સ્ત્રી પુરુષનાં મન એકબીજા સાથે મળે છે.

• **નીચેના ગદ્યખંડને કાળ કથન રીતે પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવી ફરીથી લખો.** **(05)**

82) મન અસ્વસ્થતાથી ઘેરાયેલું છે. કવિ માનવસહજ લાગણીઓથી પર છે એવું નથી. આંખમાં આંસુ ખાળ્યા ખળતા નથી. મૃત્યુ પ્રસંગે જે બનવું જોઈએ તે બને જ છે. આંખોને આંસુ રોકવાની વિનંતી કરવી પડે છે કવિને ફરીફરીને.

વિભાગ : E : લેખન સજ્જતા

83) તમે રહો છો તે વિસ્તારમાંથી ગંદકી દૂર કરવા તમારા શહેરની નગરપાલિકાના મુખ્ય અધિકારીને સંબોધીને અરજી લખો. **(05)**

• **નીચેના પાઠ્યેતર ગદ્યખંડનું વાદાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો.** **(05)**

84) વર્તમાન શિક્ષણ પરીક્ષાલક્ષી છે, જીવનલક્ષી નથી. પરીક્ષામાં ઉત્તિર્ણ થવું એ જ જાણે શિક્ષણનું આખરી ધ્યેય છે. આને પરિણામે શિક્ષણ વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિત્વના ઘડતરમાં ઊણું ઊતરે છે. શૈક્ષણિક પરીક્ષાઓમાં ઊંચા ગુણાંક સાથે ઉત્તીર્ણ થનાર ઘણા વિદ્યાર્થી જગત અને જીવનની પાઠશાળામાં નિષ્ફળ પુરવાર થાય છે. આ હકીકત શિક્ષણના આખા માળખાની પાયાની કચાશનો બોલતો પુરાવો છે.

અથવા

84) **નીચે આપેલ શબ્દ યાદીનો ઉપયોગ કરી 80 શબ્દોમાં ભાવાત્મક ગદ્ય લખો.**
પ્રાર્થના – હૃદયનું સ્નાન – હૃદયનો ખોરાક – વાતાવરણ – ભગવાનનું સાનિધ્ય – આત્મીયતા – આત્મપરાયણતા – નવું ચૈતન્ય – મહાન મૂડી – ધીરજ – નવી આશા.

• **નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આપેલ મુદ્દાઓના આધારે આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.** **(10)**

85) મોંઘવારી :
મુદ્દા : પ્રસ્તાવના – મોંઘવારીનો આતંક – મોંઘવારીના કારણો – મોંઘવારી ઘટાડવાના ઉપાયો – મોંઘવારીની સમગ્રલક્ષી અસર – ઉપસંહાર.

અથવા

85) દીકરી ઘરની દીવડી :
મુદ્દા : પ્રસ્તાવના – દીકરી પ્રત્યેનું સમાજનું વલણ – દીકરો અને દીકરીની પ્રકૃતિ – પિતાને વહાલી દીકરી – સ્ત્રીભ્રૂણહત્યા અને સ્ત્રી – પુરુષમાં પ્રમાણમાં અસમતુલા – ચેતવણી – જાગૃતિની જરૂર – ઉપસંહાર.

અથવા

85)મન અવાજનું પ્રદૂષણ :
મુદ્દા : પ્રસ્તાવના – પ્રદૂષણનાં પ્રકાર – માનવ સર્જિત અને કુદરતી – અવાજનું પ્રદૂષણ – ઉપસંહાર.

• • • •

011

28

PRILIMINARY EXAM - 2025

Noon

STD : 12 : વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર અને સેક્રેટરિયલ પ્રેક્ટિસ

DATE : 29/01/2025 TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે આપેલા 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(20)**

1. દેશની તમામ પ્રકારની બેંકને સૂચનાઓ આપવાનું અને નિયંત્રણ રાખવાનું કાર્ય કઈ સંસ્થા કરે છે ?

(A) રાજ્ય સરકાર (B) રિઝર્વ બેન્ક (C) નગરપાલિકા (D) કેન્દ્ર સરકાર.

2. અગ્નિશામક દળની સેવા એ કેવી સેવા કહી શકાય ?

(A) ખાનગી (B) જાહેર ઉપયોગી (C) સરકારી (D) અર્ધસરકારી

3. કયો પત્ર કોઈ એક કર્મચારીને નહીં પણ કર્મચારીઓના સમૂહ (જૂથ)ને સંબોધીને લખાય છે ?

(A) પરિપત્ર (B) મેમો (C) નોટિસ (D) ખુલાસો માગતો પત્ર

4. આરોગ્ય સાથે સંકળાયેલ વીમા પોલિસીને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) જીવન વીમો (B) મેડિક્લેઈમ વીમો

(C) સામાન્ય વીમો (D) પાક વીમો

5. આર.ટી.જી.એસ. માટે જે ગ્રાહકના ખાતામાં નાણાં ટ્રાન્સફર કરવાનાં છે તેની બેંકનો કયો નંબર આપવો પડે છે ?

(A) મોબાઈલ (B) ફોન (C) પિન (D) આઈ.એફ.એસ.સી.

6. ટેક્નોલોજીનો ઉપયોગ કરીને નીચેના પૈકી શાના દ્વારા મૌખિક અને લેખિત સમન્વય કરીને રજૂઆત કરી શકાય ?

(A) વક્તવ્ય (B) વ્યૂહરચના

(C) પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન (D) નિવેદન

7. કયા દસ્તાવેજ દ્વારા જાહેર ભરણા માટે આમંત્રણ આપવામાં આવે છે ?

(A) આવેદનપત્ર (B) વિજ્ઞાપન પત્ર

(C) નિયમન પત્ર (D) નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર

8. શેર હોલ્ડર પોતાના શેર પ્રમાણપત્ર કંપનીને પરત કરે તેને શું કહે છે ?

(A) શેરની પુનઃ ખરીદી (B) શેર સોંપણી

(C) શેરના ભાગ પાડવા (D) વેચાણની દરખાસ્ત

9. ત્યાગપત્ર શેની સાથે સંકળાયેલ છે ?

(A) શેરજપ્તી (B) સ્થાપકોના રાજીનામાં

(C) હકના શેર (D) અરજીનાં નાણાં પરત કરવા

10. શેર-હોલ્ડર માટે શેર ....

(A) જંગમ મિલકત છે (B) જવાબદારી છે

(C) રોકડ મિલકત છે (D) અચલ મિલકત છે

11. ફરજિયાત ફેરબદલીમાં

(A) સંમતિ જરૂરી છે. (B) સંમતિની જરૂર નથી.

(C) સંમતિ ગમે તે આપી શકે. (D) રજિસ્ટ્રાર સંમતિ આપે છે.

12. ડિબેન્ચર એટલે.
(A) માલિકીની મૂડી (B) ઉછીની મૂડી (C)મિલકત (D) ખર્ચ

13. ડિબેન્ચર ધારક એ કંપનીનો કોણ છે?
(A) લેણદાર (B) દેવાદાર (C)દેવાદાર લેણદાર (D) શેરધારક

14. કંપનીના આવેદનપત્રની કઈ કલમમાં સહી કરવાથી સભ્ય તરીકે માની લેવામાં આવે છે?
(A) મૂડી ની કલમ (B) ઉદ્દેશની કલમ (C) સ્થાપનાની કલમ (D) જવાબદારીની કલમ

15. સંચાલક પોતાના કેટલા ઓળખક્માંક મેળવી શકે ?
(A) 4 (B) 3 (C) 2 (D) 1

16. સંચાલક મંડળની વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી કેટલી સભાઓ યોજવી જોઈએ ?
(A) 4 (B) 8 (C) 2 (D) 10

17. બે વાર્ષિક સાધારણ સભાઓ વચ્ચે કેટલા માસથી વધુનો સમયગાળો ન હોવો જોઈએ ?
(A) 15 માસ (B) 12 માસ (C) 18 માસ (D) 24 માસ

18. સભામાં સભ્ય પોતાની વતી બીજી વ્યક્તિને હાજર રાખી મતદાનનો લેખિત અધિકાર આપે છે તેને શું કહે છે ?
(A) પ્રોક્સી (B) સભાપતિ (C) સેક્રેટરી (D) કંપની સભ્ય

19. ખાસ ઠરાવની નકલ સાથે ટ્રિબ્યુનલમાં ફડચા અંગેની અરજી કરવાની સત્તા કોને આપવામાં આવે છે ?
(A) લેણદારોને (B) હિસ્સેદારોને (C) સંચાલકોને (D) સભ્યોને

20. સદ્ધરતાનું જાહેરનામું કોણ તૈયાર કરે છે ?
(A) સંચાલકો (B) લેણદારો (C) સભ્યો (D) અદાલત

વિભાગ : B

- **નીચેના 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)** **(10)**

21. વીમાના મુખ્ય પ્રકારના નામ જણાવો.
22. ઈ-લર્નિંગને અન્ય કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
23. પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશનની સ્લાઈડમાં લખાણ કેવું હોવું જોઈએ ?
24. શેરના ભરણાનાં નામ આપો.
25. કંપનીનું મહત્ત્વનું લક્ષણ શું છે ?
26. ગીરો ડિબેન્ચર એટલે શું ?
27. યુદ્ધ કે કટોકટી જાહેર થતાં કઈ વ્યક્તિનું સભ્યપદ સ્થગિત કરવામાં આવે છે ?
28. ખાનગી કંપનીમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા ડિરેક્ટર હોવા જોઈએ ?
29. ગણ સંખ્યા (કોરમ) એટલે શું ?
30. લિક્વિડેટરની નિમણૂંક થતાં કોની સત્તાનો અંત આવે છે ?

વિભાગ : C

- **નીચેના 31 થી 40 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 7 પ્રશ્નોનાં ટૂંકમા ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 2 ગુણ)** **(14)**

31. બેંકને કઈ બાબતો માટે ફરિયાદ પત્રો લખવામાં આવે છે ?
32. જાહેર ઉપયોગી સેવાઓમાં કઈ કઈ સેવાઓનો સમાવેશ કરી શકાય ?
33. નિયુક્તિપત્રમાં સમાવાતી કોઈપણ ચાર બાબતો જણાવો.
34. શેર સોંપણીના સંજોગો જણાવો.

9547

35. શૅર ડિવિન્ડડ એટલે શું ?

36. ડિબેન્ચર ધારકોના બે અધિકારો જણાવો.

37. 'વ્યક્તિ શૅર હોલ્ડર હોય પરંતુ સભ્ય ન હોય' - વિધાન સમજાવો.

38. સ્ત્રી સંચાલકની નિમણૂંક ક્યારે જરૂરી છે ?

39. નોટિસમાં કઈ વિગતોનો સમાવેશ થાય છે ?

40. કંપનીને ફડચામાં લઈ જવાના પ્રકારોના નામ જણાવો.

વિભાગ : D

- **નીચેના 41 થી 47 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકના 3 ગુણ)** **(15)**

(41) શૅર હપ્તા અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો.

(42) ફરજિયાત શેર ફેરબદલીની વિધિ જણાવો.

(43) ડિબેન્ચરનો અર્થ જણાવી, તેના કોઈપણ બે પ્રકાર સમજાવો.

(44) ''સંયુક્ત શેર ધારણ કરનાર સભ્યો' - વિશે નોંધ લખો.

(45) સંચાલકની લાયકાતો જણાવો.

(46) નોંધ લખો : સભાનોંધ.

(47) ટ્રિબ્યુનલ મારફતે ફરજિયાત ફડચા-વિસર્જનનાં સંજોગો જણાવો.

વિભાગ : E

- **નીચેના 48 થી 53 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (દરેકના 4 ગુણ)** **(16)**

(48) ઈ-મેઈલ લખતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવી પડતી બાબતો જણાવો.

(49) શેર જપ્તીની વિધિ સમજાવો.

(50) શૅરના કાયદાકીય હસ્તાંતરણના સંજોગો જણાવો.

(51) કંપનીનું સભ્યપદ કોણ મેળવી શકે ?

(52) મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને ડિરેક્ટર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(53) સામાન્ય ઠરાવ અને ખાસ ઠરાવ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.

વિભાગ : F

- **નીચેના 54 થી 60 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (દરેકના 5 ગુણ)** **(25)**

(54) તમારી પેઢીને નામે બેંકમાં ચાલતું ખાતું બંધ કરવા માટેનો પત્ર દેના બેંક, ભરૂચને લખો.

(55) તમારા વિસ્તારમાં સિટી બસ સેવા ખૂબ જ અનિયમિતપણે ચાલી રહેલી છે, જેની ફરિયાદ કરતો પત્ર લખો.

(56) તમારા વિસ્તારમાં ટ્રાફિકની સમસ્યા વધી રહી છે. તેના નિરાકરણ માટે વધુ ટ્રાફિક પોલિસ ફાળવવાની વિનંતી કરતો પત્ર લખો.

(57) એક કર્મચારી ફરજના સમય દરમિયાન કામના સ્થળ પર હાજર ન હતા. આ અંગે ખુલાસો માગતો નોટિસ સ્વરૂપે પત્ર લખો.

(58) કર્મચારીની બદલીનો આદેશ કરતો પત્ર લખો.

(59) શ્રી પૂનમચંદ રાવતના અવસાન બાદ તેમની પોલિસી પર મળવાપાત્ર રકમ મેળવવા માટે તેમના વારસદાર તરફથી પત્ર લખો.

(60) યોગ દિવસની ઉજવણી અંગે સમિતિ અહેવાલ તૈયાર કરો.

011

2

Noon	PRILIMINARY EXAM - 2025	
DATE : 27/01/2025	STD : 12 : આંકડાશાસ્ત્ર	TIME : 3 HOURS
		MARKS : 100

સૂચના : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 6 વિભાગો છે. (2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(3) Z કોષ્ટકનો ઉપયોગ કરી શકાશે. સાદા ગણનતંત્રનો ઉપયોગ માન્ય છે.

વિભાગ : A

નીચેના 1 થી 20 પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(20)**

(1) એક વસ્તુનો ભાવ આધાર વર્ષની સરખામણીમાં ચાલુ વર્ષમાં 4.5 ગણો વધે છે, ભાવનો સૂચક આંક કેટલો હોય ?

(A) 45 (B) 450 (C) 550 (D)350

(2) સૂચકઆંકની રચનામાં કઈ સરેરાશનો શ્રેષ્ઠ સરેરાશ ગણવામાં આવે છે ?

(A) હકારાત્મક મધ્યક (B) સમાંતર મધ્યક
(C) ભારીત મધ્યક (D) ગુણોત્તર મધ્યક

(3) સહસંબંધાંક 'r' નો વિસ્તાર શું છે ?

(A) $-1 < r < 1$ (B) 0 થી 1 (C) $-1 \leq r \leq 1$ (D) – 1 થી 0

(4) ક્રમાંક સહસબંધની રીતમાં બે ચલના ક્રમાંકોના તફાવતોનો સરવાળો શું થાય ?

(A) 0 (B) – 1
(C) 1 (D) કોઈપણ વાસ્તવિક સંખ્યા

(5) નિયત સંબંધ રેખા કયા બિંદુમાંથી હંમેશા પસાર થાય છે ?

(A) $(\bar{x}, \bar{y})$ (B) $(0, \bar{y})$ (C) $(\bar{x}, 0)$ (D) (0 , 0)

(6) જો $u = \frac{x-15}{10}$ અને $v = \frac{y-50}{2}$ હોય તો byx=7.5 હોય તો bvuની કિંમત કેટલી થાય ?

(A) 7.5 (B) 1.5 (C) 37.5 (D) 150

(7) 'હડતાલ ને કારણે કોઈ કંપનીના ઉત્પાદનમાં થયેલો 'ઘટાડો' કઈ વધઘટ દર્શાવે છે ?

(A) યાદચ્છિક (B) વલણ (C) મોસમી (D) ચક્રીય

(8) વલણ શોધવાની કઈ રીતથી ટૂંકાગાળામાં પુનરાવર્તન પામતી વધઘટોની અસર સૌથી સારી દૂર થાય છે ?

(A) આલેખની રીત (B) ન્યૂતમ વર્ગોની રીત રીત
(C) કાર્લ પિયર્યસનની (D) ચલિત સરેરાશની રીત

(9) ઘટનાઓ A અને A' માટે P (A ∩ A') નું મૂલ્ય કેટલું થાય ?

(A) 1 (B) 0
(C) 0.5 (D) 0 થી 1 ની વચ્ચે

(10) જો P (A/B)= P(A) અને P (B/A) = P(B) હોય તો ઘટનાઓ A અને B કેવી ઘટનાઓ કહેવાય ?

(A) નિરપેક્ષ ઘટનાઓ (B) પૂરક ઘટનાઓ (C) ચોક્કસ ઘટનાઓ (D) અશક્ય ઘટનાઓ

(11) નીચેનામાંથી કયો ચલ એ અસતત ચલનું ઉદાહરણ બનશે ?

(A) વિદ્યાર્થીની ઊંચાઈ (B) વિદ્યાર્થીનું વજન
(C) વિદ્યાર્થીનું બ્લડપ્રેશન (D) વિદ્યાર્થીનું જન્મ વર્ષ

(12) એક અસતત ચલ X ના સંભાવના વિતરણ માટે $E(X) = 5$ તથા $E(X^2) = 35$ છે. તો આ વિતરણનું વિચરણ શું થાય ?

(A) 40 (B) 30 (C) 20 (D) 10

(13) એક દ્વિપદી વિતરણનો મધ્યક 5 તથા વિચરણ $^{10}/_{7}$ છે. તો આ વિતરણ કેવું બનશે ?

(A) ધન વિષમ (B) ઋણ વિષમ (C) સંમિત

(D) વિતરણ વિશે કશું જ કહી શકાય નહીં

(14) પ્રામાણ્ય વક્ર હેઠળનું કુલ ક્ષેત્રફળ નીચેના પૈકી કયું હોય છે ?

(A) – 1 (B) 1 (C) 1 (D) 0.5

(15) પ્રમાણ્ય ચલ માટે સરેરાશ વિચલનની લગભગ કિંમત નીચેના પૈકી કઈ છે ?

(A) $\frac{4}{5}\sigma$ (B) $\frac{4}{5}\mu$ (C) $\frac{2}{3}\sigma$ (D) $\frac{2}{3}\mu$

(16) એક પ્રમાણ્ય ચલનું વિતરણ N (20, 4) વડે દર્શાવવામાં આવ્યું છે, તો તેનાં 99.73 % અવલોકનો નીચેના પૈકી કઈ અંતરાલમાં હશે ?

(A) (18, 22) (B) (16, 24)

(C) (14, 26) (D) (12, 28)

(17) N (5, 0.02) ને માનાંક સ્વરૂપ કયું છે ?

(A) $|x + 5| < 0.02$ (B) $|x - 0.02| < 5$

(C) $|x - 5| < 0.02$ (D) $|x - 5| > 0.02$

(18) $\lim_{x \to 4} \sqrt{4x + 9}$ ની કિંમત શું થાય છે ?

(A) 5 (B) 25 (C) $^{7}/_{4}$ (D) 7

(19) $y = ax + b$ જ્યાં a અને b અચળ સંખ્યા હોય, તો $\frac{dy}{dx}$ શું થાય ?

(A) a (B) b (C) a + b (D) 0

(20) $f(x) = \frac{4}{x^2}$ નું વિકલિત શું થાય ?

(A) $\frac{4}{2x}$ (B) $-\frac{8}{x^3}$ (C) $\frac{8}{x^3}$ (D) 0

વિભાગ : B

નીચેના 21 થી 30 પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(10)**

(21) સૂચકઆંકની વ્યાખ્યા આપો.

(22) જો સહવિચરણનું મૂલ્ય ઋણ હોય, તો સહસંબંધાંક r નું ચિહ્ન શું થાય ?

(23) નિયત સંબંધાંક શેના પરિવર્તનથી સ્વતંત્ર નથી ?

(24) સામાયિક શ્રેણીના ચક્રિય ઘટકને કયા સંકેત વડે દર્શાવાય છે ?

(25) એક સમતોલ પાસો અને એક સમતોલ સિક્કો એક સાથે ઉછાળવાના યાદચ્છિક પ્રયોગનો નિદર્શ અવકાશ લખો.

(26) દ્વિપદી વિતરણના મધ્યક અને વિચરણ વચ્ચેનો સંબંધ જણાવો.

(27) પ્રમાણ્ય વિતરણની વિષમતા કેટલી હોય છે ?

(28) પ્રામાણ્ય વક્રમાં $\mu - 2\sigma$ અને $4 + 2\sigma$ વચ્ચે આવતા પ્રદેશનું ક્ષેત્રફળ કેટલા ટકા થાય ?

(29) $\lim_{x \to 5} (3x + 5)$ની કિંમત શોધો.

(30) વિધેય $f(x) = 50$ હોય તો $f'(x)$ શોધો.

8451

વિભાગ : C

નીચેના 31 થી 39 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે સાત, દરેકના 2 ગુણ) **(14)**

(31) વર્ષ 2014 અને વર્ષ 2015 ના જથ્થાબંધ ભાવના સૂચકઆંક અનુક્રમે 177.6 અને 181.2 મળ્યા છે. આ બંને વર્ષના સૂચકઆંકનો ઉપયોગ કરી ફુગાવાનો દર શોધો.

(32) કાર્લ પિયર્સનની રીતની ધારણાઓ લખો.

(33) જો $\bar{x} = 30$, $\bar{y} = 20$ અને $b = 0.6$ હોય, તો y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખાનો અંત:ખંડ શોધો અને તે રેખાનું સમીકરણ લખો.

(34) અનિયમિત ઘટક સમજાવો.

(35) યાદચ્છિક પ્રયોગના લક્ષણો જણાવો.

(36) એક દ્વિપદી વિતરણના મધ્યક 4 અને વિચરણ 2 છે. તો આ વિતરણના પ્રાચલ શોધો.

(37) $x \rightarrow 0$ નો અર્થ સમજાવો.

(38) વિવૃત્ત અંતરાલની વ્યાખ્યા આપો.

(39) જો $f(x) = x^4 - 4x^3 + 3x^2 + x + 1$ માટે $f'(0)$ મેળવો.

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 40 થી 51 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (દરેકના 3 ગુણ) **(24)**

(40) નીચે આપેલ પરંપરિત આધારે મેળવેલ સૂચક આંક પરથી અચલ આધારના સૂચક આંક મેળવો.

વર્ષ	2011	2012	2013	2014
સૂચકઆંક	120	90	140	125

(41) ત્રણ વસ્તુઓના ભાવ સાપેક્ષ આંકમાં થયેલ ટકાવારી વધારો અનુક્રમે 315, 328 અને 390 છે. જો આ વસ્તુઓના મહત્ત્વનું પ્રમાણ 5 : 7 : 8 હોય તો ભાવનો સામાન્ય સૂચકઆંક ગણો.

(42) એક રાજ્યની ટાઉન પ્લાનિંગ સમિતિએ કરેલા સર્વે પરથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે.

શહેર	A	B	C	D	E
વસ્તી	57	45	14	18	8
વસ્તી વધારાનો દર	13	20	10	15	5

આ પરથી શહેરોની વસ્તી અને વસ્તી વધારાના દર વચ્ચે ક્રમાંક સહસંબંધાંક શોધો.

(43) ઓનલાઈન શોપિંગની સગવડ આપતી એક કંપનીના છેલ્લા વર્ષના માસિક જાહેરાત ખર્ચ અને વેચાણની વિગત પરથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે.

વિગત	જાહેરાત ખર્ચ (દસ હજાર ₹માં)	વેચાણ (લાખ ₹માં)
મધ્યક	10	90
પ્રમાણિત વિચલન	3	12
	r = 0.8	

આ પરથી વેચાણની જાહેરાત ખર્ચ પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો.

(44) જો બે સંબંધિત ચલ x અને y માટે $\Sigma(x - \bar{x})^2 = 80$, $\Sigma(x - \bar{x})(y - \bar{y}) = 60$, $\bar{x} = 8$, $\bar{y} = 10$ હોય તો y ની x પરની નિયત સંબંધ રેખા મેળવો.

(45) એક સામયિક શ્રેણી માટે $n = 8$, $\Sigma y = 344$, $\Sigma ty = 1,342$ હોય, તો વલણનું સુરેખ સમીકરણ મેળવો.

(46) 1 થી 100 સુધીની પ્રાકૃતિક સંખ્યાઓમાંથી એક સંખ્યા યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે છે. પસંદ કરેલી સંખ્યા 3 અથવા 5ની ગુણક હોય તે ઘટનાની સંભાવનના શોધો.

(47) કોઈ તહેવારના દિવસોમાં શાકમાર્કેટમાં બટાકાના ભાવ વધે તેની સંભાવના 0.8 છે. ડુંગળીના ભાવ વધે તેન સંભાવના 0.7 છે. બટાકા અને ડુંગળી બંનેના ભાવ વધે તેન સંભાવના 0.6 છે, તો બટાકા એ ડુંગળી બેમાંથી ઓછામાં ઓછા એકના ભાવ વધે તેની સંભાવના શોધો.

(48) યાદચ્છિક પ્રયોગના નિદર્શ અવકાશની બે ઘટનાઓ A અને B માટે

$P(A') = 7/25$, $P(B/A) = 5/12$ અને $P(A/B) = 1/2$ હોય તો $P(A \cap B)$ અને $P(B)$ મેળવો.

(49) નીચે આપેલ વિતરણ એ અસતત ચલનું સંભાવના વિતરણ ક્યારે બને નક્કી કરો. તે પરથી $x = 2$ માટેની સંભાવના મેળવો.

$p(x) = C\left(\frac{1}{4}\right)^x$, $x = 1, 2, 3, 4$

(50) દ્વિપદી વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો.

(51) જો પિઝાની માંગનું વિધેય $p = 150 - 4x$ હોય, તો જ્યારે પિઝાની માંગ 3 હોય ત્યારે સીમાંત આમદાની શોધો અને તેનું અર્થઘટન કરો.

વિભાગ : E

નીચેના 52 થી 55 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 3 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (દરેકના 4 ગુણ) **(12)**

(52) શહેરના એક વિસ્તારમાંથી યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરેલ 500 પુખ્ત વયની વ્યક્તિઓનું વજન પ્રમાણ્ય વિતરણને અનુસરે છે. આ વ્યક્તિઓનું સરેરાશ વજન 55 કિગ્રા અને પ્રમાણિત વિચલન 7 કિગ્રા છે.

(1) તે વિસ્તારના 41 કિગ્રા અને 62 કિગ્રાની વચ્ચે વજન ધરાવતા વ્યક્તિઓની સંખ્યાનું અનુમાન કરો.

(2) તે વિસ્તારમાં 41 કિગ્રાથી ઓછું વજન ધરાવતા વ્યક્તિઓની સંખ્યાનું અનુમાન કરો.

(53) એક પ્રામાણ્ય ચલ x નો મધ્યક 400 અને વિચરણ 900 મળે છે, તો આ વિતરણ માટે ચોથો દશાંશક અને 90 મો શતાંશક શોધી તેનું અર્થઘટન કરો.

(54) $\lim_{x \to 2} \frac{\sqrt{x+7} - 3}{x - 2}$ ની કિંમત શોધો.

(55) દરરોજ x ટન ઉત્પાદન કરવા માટે એક વસ્તુનું એક ટન દીઠ ઉત્પાદન ખર્ચ $10x^2 - 1000x + 50000$ થાય છે. તો કેટલા ટન ઉત્પાદન કરવાથી ખર્ચ ન્યૂનત્તમ થશે ? ન્યૂનત્તમ ખર્ચ પણ શોધો.

વિભાગ : F

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર, દરેકના 5 ગુણ) **(20)**

(56) નીચે આપેલી માહિતી પરથી 2014ને આધાર વર્ષ તરીકે લઈ વર્ષ 2015 માટે લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરનો સૂચક આંક ગણો

		ભાવ (₹)		જથ્થો (વપરાશ)	
વસ્તુ	એકમ	વર્ષ 2014	વર્ષ 2015	વર્ષ 2014	વર્ષ 2015
A	20 કિગ્રા	80	120	5 કિગ્રા	7 કિગ્રા
B	કિગ્રા	20	24	2400 ગ્રામ	4000 ગ્રામ
C	ક્વિન્ટલ	2000	2800	10 કિગ્રા	15 કિગ્રા
D	ડઝન	48	72	30 નંગ	35 નંગ

011

2

(57) એક સોસાયટીમાં રહેતા 7 કુટુંબોમાંથી મેળવેલા નિદર્શમાં પિતાની ઊંચાઈ (સેમીમાં) અને તેમના પુખ્ત વયના પુત્રની ઊંચાઈ (સેમીમાં)ની નીચે આપેલી માહિતી પરથી સહસંબંધાંક ગણો.

પિતાની ઊંચાઈ (સેમી)	170	169	168	167	166	165	164
પુત્રની ઊંચાઈ (સેમી)	172	168	170	168	165	167	166

(58) નીચે આપેલી પતિ અને પત્નીની ઊંચાઈ વિશેની માહિતી પરથી તેમની ઊંચાઈ વચ્ચેનો ક્રમાંક સહસંબંધાંક ગણો.

પતિની ઊંચાઈ (સેમી)	156	153	185	157	163	191	162
પત્નીની ઊંચાઈ (સેમી)	154	148	162	157	162	170	154

(59) એક કંપનીની કારના સર્વિસ સેન્ટરમાં અકસ્માત પામેલી કારના સમારકામ માટે લાગતો સમય અને સમારકામના ખર્ચ વચ્ચેનો સંબંધ જાણવા માટે નીચે મુજબ માબિતી એકઠી કરવામાં આવી છે.

કારના સમારકામનો સમય (કલાકમાં)	32	40	25	29	35	43
સમારકરામનું ખર્ચ (હજાર ₹)	25	35	18	22	28	46

આ પરથી y (સમારકામનું ખર્ચ)ની x (સમારકાનો સમય) પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો. જો કારને સમારકામ માટે 50 કલાક લાગતા હોય, તો તેનાં સમારકામના ખર્ચનું અનુમાન મેળવો.

(60) એક કાપડ-ઉત્પાદકની તૈયાર કપડાંની નિકાસ (કરોડોમાં) ની માહિતી નીચે દર્શાવેલ છે.

વર્ષ	2010	2011	2012	2013	2014	2015
નિકાસ (કરોડ ₹)	22	25	23	26	20	25

આ માહિતી માટે સુરેખ વલણનું અન્વાયોજન કરો અને 2017 ના વર્ષની નિકાસ માટે વલણની કિંમતનું અનુમાન મેળવો.

(61) એક દુકાનના માસિક વેચાણ (લાખ ₹ માં)ની નીચેની માહિતી માટે ચાર માસના ચલિત સરેરશો વડે વલણ શોધો.

માસ	માર્ચ	એપ્રિલ	મે	જૂન	જુલાઈ	ઓગસ્ટ	સપ્ટે.	ઓક્ટો.	નવે.	ડિસે.
વેચાણ (લાખ₹)	5	3	7	6	4	8	9	10	8	9

471

011

75

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2024-25

STD : 12

DATE : 24/01/2025 — વિષય : નામાનાં મૂળતત્ત્વો — TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચેના પ્રશ્નોમાં આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(20)**

(1) હંગામી મૂડીખાતામાં ઉપાડ પર વ્યાજ કયા ખાતે ઉધાર થાય ?

(A) મૂડા ખાતે (B) ચાલુ ખાતે

(C) નફા નુકસાન ખાતે (D) નફા નુકસાન હવાલા ખાતે

(2) નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતાની ઉધાર બાકી એટલે ....

(A) કાચો નફો (B) કાચી ખોટ (C) વહેંચણીપાત્ર નફો (D) વહેંચણીપાત્ર ખોટ

(3) જ્યાં વ્યક્તિગત કૌશલ્ય મહત્ત્વનું હોય ત્યાં પાઘડી .... હોય છે.

(A) વધુ (B) ઓછી (C) શૂન્ય (D) ઋણ

(4) અધિક નફો એટલે ......

(A) રોકાયેલી મૂડી – અપેક્ષિત નફો (B) અપેક્ષિત નફો – રોકાયેલી મૂડી

(C) સરેરાશ નફો મૂડી – અપેક્ષિત નફો (D) અપેક્ષિત નફો – સરેરાશ નફો

(5) એકત્રિત થયેલ નફો કે અનામત ભંડોળ કોનું છે ?

(A) નવા ભાગીદારોનું (B) ચાલુ ભાગીદારોનું

(C) કર્મચારીઓનું (D) આપેલ પૈકી એકપણ નહીં.

(6) X , Y અને Z વચ્ચે નફા નુકસાન વહેંચણીમાં થયેલ ફેરફારને કારણે X નો લાભ $\frac{1}{10}$ અને Y નો લાભ $\frac{1}{10}$ છે. તો Z નો ત્યાગ શોધો.

(A) $\frac{1}{10}$ (B) $\frac{2}{20}$ (C) $\frac{2}{10}$ (D) શૂન્ય

(7) નવા ભાગીદારના પ્રવેશ સમયે પુનઃ મૂલ્યાંકન ખાતાની બાકી કયા ખાતે લઈ જવાશે ?

(A) વેપાર ખાતે (B) નફા નુકસાન ખાતે

(C) ભાગદારોના ચાલુ ખાતે (D) નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતે

(8) નવા ભાગીદારના પ્રવેશ બાદ ભવિષ્યમાં પેઢીનો નફો બધા ભાગીદારો વચ્ચે કયા પ્રમાણમાં વહેંચાશે ?

(A) જૂના પ્રમાણમાં (B) નવા પ્રમાણમાં (C) સરખા પ્રમાણમાં (D) મડીના પ્રમાણમાં

(9) નિવૃત્ત ભાગીદાર પેઢીના નફામાં ક્યાં સુધી હકદાર છે ?

(A) આજીવન (B) છેલ્લા વર્ષના હિસાબ સુધી

(C) છેલ્લા વાર્ષિક હિસાબથી નિવૃત્તિ સુધી (D) બહુમતી ભાગીદારો ઇચ્છે ત્યાં સુધી

(10) ચાલુ પેઢી અને તેનો ધંધો બંધ કરવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય ?

(A) પુનઃર્ગઠન (B) નવસર્જન

(C) વિસર્જન (D) આપેલ પૈકી એકપણ નહીં.

(11) વિસર્જન સમયે ઘાલખાધ અનામત ₹ 2000 બાદ કર્યા પછી દેવાદારો ₹ 40,000 છે. માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે ઉધાર બાજુ દેવાદારો કઈ રકમથી નોંધાશે ?

(A) ₹ 42,000 (B) ₹ 40,000 (C) ₹ 2,000 (D) ₹ 44,000

(12) ખાનગી કંપનીમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સભ્યો હોવા જોઈએ ?

(A) બે (B) સાત (C) વીસ (D) પચાસ

(13) શૅર પ્રીમિયમની રકમ કંપની માટે શું કહેવાય ?

(A) મહેસૂલી નફો (B) મહેસૂલી ખર્ચ (C) મૂડી નફો (D) મૂડી ખર્ચ

(14) રોકડ અવેજ સિવાય ડિબેન્ચર બહાર પાડતાં કયું ખાતું ઉધારાશે ?

(A) પરચૂરણ મિલકતો ખાતે (B) પરચૂરણ દેવાં ખાતે

(C) ડિબેન્ચર ખાતે (D) ધંધો વેચનારના ખાતે

(15) નીચેનામાંથી કયું વિશ્લેષણ સમયના આધારે વર્ગીકરણ દર્શાવે છે ?

(A) બાહ્ય વિશ્લેષણ (B) આડું વિશ્લેષણ

(C) ઊભું વિશ્લેષણ (D) લાંબા ગાળાનું વિશ્લેષણ

(16) મોટ ભાગે તમામ પ્રકારના પક્ષકારો પોતાના રોકાણના નિર્ણયો કયા વિશ્લેષણ દ્વારા પ્રાપ્ત કરતા હોય છે ?

(A) કાર્યક્ષમતા (B) કમાણીની ક્ષમતા (C) બજેટ (D) સદ્ધરતા

(17) નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો સમાવેશ ચાલુ ગુણોત્તર ગણવા માટે થતો નથી ?

(A) દેવાદારો (B) સ્ટોક (C) લેણીહુંડી (D) ફર્નિચર

(18) નાણાંકીય પત્રકો કઈ માહિતીના આધારે તૈયાર થાય છે ?

(A) રાજકીય (B) સ્થાનિક (C) ઐતિહાસિક (D) ગુણાત્મક

(19) બેંક સિલક એ ......

(A) કામગીરી પ્રવૃત્તિ છે. (B) રોકાણ પ્રવૃત્તિ છે.

(C) નાણાંકીય પ્રવૃત્તિ છે. (D) નાણાંકીય પ્રવૃત્તિ નથી.

(20) રોકડ પ્રવાહ પત્રકમાં કેટલી પ્રવૃત્તિઓ હોય છે ?

(A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) બે

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(10)**

(21) પાઘડીના મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓનાં માત્ર નામ આપો.

(22) જો લાભની ગણતરી કરતી વખતે જવાબ ઋણ (–) ચિહ્ન આવે, તો શું કહેવાય ?

(23) ભાગીદારની નિવૃત્તિના સંજોગો જણાવો.

(24) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જનની રીતો જણાવો.

(25) મરજિયાત વિસર્જન એટલે શું ?

(26) કયા પ્રકારના ડિબેન્ચર સાથે વ્યાજની કૂપનો આપવામાં આવે છે ?

(27) વેચાણ પડતર એટલે શું ?

(28) ચાલુ ગુણોત્તર સામાન્યતઃ કેટલો હોવો જોઈએ ?

(29) રોકડ પ્રવાહ પત્રક એટલે શું ?

(30) નાણાંકીય ખર્ચાઓ એટલે શું ?

વિભાગ : C

નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (6 માંથી કોઈપણ 4) (દરેકના 3 ગુણ) **(12)**

(31) પ્રિતની આખરની મૂડી ₹ 80,000 છે. જેમાં ચાલુ વર્ષના ઉપાડના ₹ 12,500 તથા નફાના ₹ 17,800 ની અસર આપેલ છે. શરૂની મૂડી પર વાર્ષિક 6 % ના દરે કેટલું વ્યાજ થાય ?

(32) આજુ, બાજુ અને કાજુ એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ નફો નુકસાન 2 : 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચે છે. બધા ભાગીદારોએ ભવિષ્યમાં નફા-નુકસાનની વહેંચણીનું પ્રમાણ 3 : 2 : 1 કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ માહિતી પરથી ત્યાગની ગણતરી કરો.

(33) નીચેના વ્યવહારોની વિસર્જન સમયેની આમનોંધ લખો.

(1) પેઢીના વિસર્જન સમયે પાઘડીની ચોપડે કિંમત ₹ 56,000 છે. તેની કોઈ રકમ ઉપજતી નથી.

(2) ચોપજે પાઘડી દર્શાવેલ નથી. છતાં વિસર્જન સમયે તેના વેચાણના ₹ 50,000 ઉપજ્યા.

(3) એક ભાગીદાર તેના શ્રીમતીજીની પેઢીને આપેલ લોન ₹ 40,000 ચૂકવવાનું સ્વીકારે છે.

(34) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : માલ-મિલકત નિકાલ ખાતાની પ્રથમ પદ્ધતિ અને બીજી પદ્ધતિ.

(35) એક કંપનીએ ₹ 100 નો એક એવા પોતાના 1500 ડિબેન્ચર બજારમાંથી ડિબેન્ચર દીઠ ₹ 96 ના ભાવે ખરીદ્યા અને ખરીદ્યા બાદ તરત જ રદ કર્યા. કંપનીના ચોપડે આમનોંધ પસાર કરો. (બા.જે. વગર)

(36) શિવમ્ લિમિટેડે તા. 1-4-17ના રોજ ₹ 250 નો એક એવા 7.5 % ના 8000 ડિબેન્ચર 5 %ના વટાવે બહાર પાડ્યા. 5 વર્ષ બાદ તા. 31-3-22 ના રોજ બધા ડિબેન્ચર પરનાં નાણાં 10 % નાં પ્રીમિયમથી પરત કરવાનાં છે. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. (બા.જે વગર)

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (5 માંથી કોઈપણ 3) (દરેકના 4 ગુણ) **(12)**

(37) એક ભાગીદારી પેઢીની મૂડી ₹ 8,00,000 છે અને અપેક્ષિત વળતરનો દર 12 % છે. છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો વાર્ષિક નફો અનુક્રમે 1,00,000 , 1,40,000 અને 90,000 છે. પાઘડીનું મૂલ્ય છેલ્લા ત્રણ વર્ષનાં સરેરાશ અધિક નફાના 2 વર્ષની ખરીદીને આધારે નક્કી કરવાનું છે. તો પાઘડીનું મૂલ્ય ગણો.

(38) નીચેની માહિતી પરથી મનોજ અને હરિશની ભાગીદારી પેઢીની પાઘડીની કિંમત ભારિત સરેરાશ નફો મૂડીકૃત કરવાની પદ્ધતિ અનુસાર નક્કી કરો.

વર્ષ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
નફો (₹)	90,000	1,00,000	1,10,000	1,30,000	1,50,000

વધારાની માહિતી : (1) ધંધાની મિલકતો ₹ 13,40,000 (2) ધંધાના દેવાં ₹ 3,40,000 (3) ધંધાનો સામાન્ય અપેક્ષિત વળતરનો દર 10 % છે.

(39) મીના કંપની લિમિટેડના તા. 31-3-16 અને 31-3-17ના રોજ પૂરાં થતાં વર્ષનાં નીચે આપેલાં નફા નુકસાનનાં પત્રકો પરથી તુલનાત્મક નફા નુકસાનનું પત્રક બનાવો.

તા. 31-3-16 અને તા. 31-3-17ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું નફા-નુકસાનનું પત્રક

વિગતો	નોંધ નંબર	31-3-2017 (₹ માં)	31-3-2016 (₹ માં)
વેચાણની ઉપજો		45,00,000	52,00,000
અન્ય આવકો		2,00,000	10,00,000
ચોખ્ખી ખરીદી		32,00,000	38,00,000
અન્ય ખર્ચાઓ (વેચાણની ટકાવારી)		22 %	18 %
સ્ટોકમાં ફેરફારો		(2,00,000)	(1,00,000)

આવક વેરાનો દર 30 % હતો.

(40) નીચે આપેલ વિગતોના આધારે કામગીરી ગુણોત્તર અને ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર શોધો.

વિગત	₹	વિગત	₹
બિનકામગીરી અન્ય ખર્ચા	35,000	વ્યાજ-ડિવિડન્ડની ઉપજ	45,000
ઘાસરો	45,000	વેચાણ ખર્ચા	62,000
વહીવટી ખર્ચા	68,000	વેચેલ માલની પડતર	3,25,000
વેચાણ	6,00,000	નાણાંકીય ખર્ચા	85,000
કરવેરાનો દર	30 %		

(41) AB કંપની લિમિટેડની નીચે આપેલ વિગતોના આધારે રોકાણની પ્રવૃત્તિનો રોકડ પ્રવાહ શોધો.

વિગત	રકમ ₹	વિગત	રકમ ₹
યંત્રોની શરૂની બાકી	4,50,000	યંત્રો પર ગણેલ ઘસારો	50,000
યંત્રોની આખરની બાકી	4,00,000	યંત્રની વેચાણ કિંમત	15,000
વેચેલ યંત્રની ચોપડે કિંમત	25,000		

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (દરેકના 8 ગુણ) **(24)**

(42) A અને B 2 :1 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચી લેવા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-18ના રોજ તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

તા. 31-3-18ના રોજનું પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં		રકમ ₹
મૂડી :	A	80,000		પ્લાન્ટ યંત્ર		80,000
	B	40,000	1,20,000	મકાન		50,000
અનામત ભંડોળ			21,000	સ્ટોક		17,000
લેણદારો			75,000	દેવાદારો	50,000	
દેવી હૂંડી			10,000	– ઘાલખાધ અનામત	4,000	46,000
				રોકડ બેંક		33,000
			2,26,000			2,26,000

C ને તા. 1-4-18 થી નવા ભગીદાર તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યો જે નીચેની શરતોએ પ્રવેશ મેળવ્યો.

(1) C $\frac{1}{4}$ ભાગે પેઢીમાં પ્રવેશ મેળવશે. જે A અને B પાસેથી 1 : 2 ના પ્રમાણમાં મેળવશે.

(2) C તેના ભાગે પ્રમાણસર મૂડી લાવશે.

(3) C તેના ભાગની પાઘડી રોકડમાં લાવશે. પેઢીનું પાઘડીનું મૂલ્યાંકન ₹ 1,80,000 કરવામાં આવ્યું.

(4) કાયમી મિલકતો 10 % ઘસારાને પાત્ર છે.

(5) બધા જ દેવાદારો સદ્ધર છે.

(6) વીમા પ્રીમિયમના ₹ 3,000 આવતા વર્ષ માટે આગળ લઈ જવાના છે.

જરૂરી ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(43) સંજુ અને મંજુ 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-17ના રોજની તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

તા. 31-3-17ના રોજનું પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં		રકમ ₹
મૂડી :	સંજુ	4,00,000		પાઘડી		1,00,000
	મંજુ	3,00,000	7,00,000	જમીન-મકાન		3,50,000
સામાન્ય અનામત			90,000	યંત્રો		2,00,000
કારીગર વળતર અનામત			20,000	સ્ટોક		1,80,000
રોકાણ અનામત			10,000	દેવાદારો	1,20,000	
લેણદારો			1,40,000	– ઘાલખાધ અનામત	10,000	1,10,000
દેવી હુંડી			60,000	રોકાણો		20,000
				રોકડ બેંક		50,000
				જાહેરાત ઝુંબેશ ખર્ચ		10,000
			10,20,000			10,20,000

તેઓએ તા. 1-4-17 થી રાજને નવા ભાગીદાર તરીકે નીચેની શરતોએ દાખલ કરવાનું નક્કી કર્યું.

(1) રાજુ ₹ 5,00,000 મૂડી તરીકે અને 1,00,000 પાઘડી પેટે રોકડા લાવશે.

(2) જમીન-મકાનની કિંમત ₹ 80,000 થી વધારવી.

(3) યંત્રોની કિંમત ₹ 1,60,000 સુધી ઘટાડવી.

(4) દેવાદારો પર 10 % ઘાલખાધ અનામત રાખવી.

(5) નહીં ચૂકવેલ સમારકામ ખર્ચ માટે ₹ 8,000 ની જોગવાઈ કરવી.

(6) જૂના ભાગીદારોના ત્યાગનું પ્રમાણ 1 : 1 છે.

ઉપરની વિગતો પરથી પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું, ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતાં, રોકડ-બેંક ખાતું અને પ્રવેશ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(44) R, S અને T 4 : 3 : 2 ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચતા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. 31-3-19ના રોજનું તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

તા. 31-3-19ના રોજનું પાકું સરવૈયું

મૂડી દેવાં			રકમ ₹	મિલક લેણાં		રકમ ₹
મૂડી ખાતા :	R	1,60,000		પાઘડી		36,000
	S	96,000		જમીન-મકાન		1,40,000
	T	80,000	3,36,000	યંત્રો		90,000
આનામત ભંડોળ			45,000	સ્ટોક		85,000
કામદાર વળતર અનામત			13,500	દેવાદારો	60,000	
ભાગીદારોની લોન :				– ઘા. અનામત	4,000	56,000
	R	10,000		બેંક		63,000
	S	16,000	26,000	જાહેરાત ઝુંબેશ ખર્ચ		4,500
લેણદારો			64,000			
			4,84,500			4,84,500

તા. 1-4-2019ના રોજ R નિવૃત્ત થાય છે. નિવૃત્તિની શરતો નીચે મુજબ છે.

(1) જમીન મકાનની કિંમત ₹ 1,80,000 ગણવી.

(2) યંત્રોની કિંમત ₹ 15,000 થી ઘટાડવી.

(3) દેવાદારો પર 10 % ઘાલખાધ અનામત રાખવી.

(4) લેણદારો પૈકી ₹ 5,000 ચૂકવવા પડશે નહીં.

(5) પેઢીનું પાઘડીનું મૂલ્ય ₹ 1,80,000 આંકવું.

(6) S અને T નું નફા નુકસાનનું પ્રમાણ 2 : 1 રાખવું.

(7) R ને ₹ 20,000 તરત જ ચૂકવવા અને બાકીની રકમ લોન તરીકે રાખવી.

પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતું, ભાગીદારોના મૂડી ખાતા અને નિવૃત્તિ બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(45) ધ્યાની સિરામિક લિમિટેડે ₹ 10 નો એક એવા 3,00,000 ઇક્વિટી શૅર, શૅર દીઠ ₹ 150 ના પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા. શૅરદીઠ નીચે મુજબ રકમ મંગાવવામાં આવી.

અરજી વખતે શૅરદીઠ ₹ 74 (₹ 70 પ્રીમિયમ સહિત)

મંજૂરી વખતે શૅરદીઠ ₹ 44 (₹ 40 પ્રીમિયમ સહિત)

આખરી હપ્તા વખતે શૅરદીઠ ₹ 42 (₹ 40 પ્રીમિયમ સહિત)

કંપનીને 3,00,000 શૅરની અરજીઓ મળી હતી. વિશાલે ધારણ કરેલા 2000 શૅર પર આખરી

હપ્તાની રકમ સિવાય બધા શૅર પર પૂરેપૂરી રકમ મળી ગઈ હતી. કંપનીએ યોગ્ય કાર્યવાહી કર્યા બાદ વિશાલના શૅર જપ્ત કર્યા અને તે શૅર, શૅરદીઠ ₹ 80 લેખે અવનિને પૂરા ભરપાઈ થયેલા તરીકે ફરી વેચ્યા.

ઉપરના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમોંધ પસાર કરો. (બા. જે. વગર)

(46) નીચેના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડામાં શૅર જપ્તીને લગતી અને તે શૅર ફરીથી બહાર પાડવા અંગેની આમનોંધ પસાર કરો.

(1) કંપનીએ ₹ 10 ની મૂળ કિંમતના હરનિશના 500 ઇક્વિટી શૅર તા. 1-3-2017ના રોજ જપ્ત કર્યા. હરનિશે આખરી હપ્તાના શૅરદીઠ ₹ 3 લેખે નાણાં ભર્યા ન હતા. જપ્ત થયેલા શૅર કંપનીએ શૅરદીઠ ₹ 8 ના ભાવે તા. 2-4-2017ના રોજ ફરીથી બહાર પાડ્યા હતા. જે સંજયે ખરીદ્યા હતા.

(2) તા. 10-7-2017 ના રોજ કંપનીએ ₹ 10 ની મૂળ કિંમતના અવધ પાસેના 350 ઇક્વિટી શૅર, જે શૅરદીઠ ₹ 3 પ્રથમ હપ્તા પેટે અને શૅરદીઠ ₹ 2 બીજા અને છેલ્લા હપ્તા પેટે નહીં ભરી શકવાના કારણે જપ્ત કર્યા હતા. તા. 12-8-2017ના રોજ જપ્ત થયેલા 350 ઇક્વિટી શૅર, શૅરદીઠ ₹ 7 લેખે ફરીથી બહાર પાડ્યા, જે ધર્મેશે ખરીદ્યા હતા.

(3) તા. 14-9-2017ના રોજ, ₹ 10 ની મૂળકિંમતના ધ્રુમુલ પાસેના 1200 ઇક્વિટી શૅર, શૅરદીઠ ₹ 3 લેખે છેલ્લા હપ્તા પેટેની રકમ નહીં ભરી શકવાના કારણે કંપનીએ જપ્ત કર્યા. ધ્રુમલે અરજી વખતે શૅરદીઠ ₹ 4 અને મંજૂરી વખતે શૅરદીઠ ₹ 8 (શૅરદીઠ ₹ 5 ના પ્રીમિયમ સહિત) ભરેલા હતા.

જપ્ત થયેલા શૅરમાંથી તા. 16-10-2017ના રોજ 800 ઇક્વિટી શૅર જપ્ત થયેલા શૅરમાંથી મિનેષને શૅરદીઠ ₹ 5 વટાવથી આપ્યા હતા. (ઉપરની આમનોંધમાં બાબત જે જરૂરી નથી.)

વિભાગ : F

નીચે આપેલ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (દરેકના 11 ગુણ) **(22)**

(47) લવ અને કુશની એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ 60 % નફો 3 : 2 ના પ્રમાણમાં અને બાકીનો નફો 2 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચે છે. નીચે આપેલા પેઢીના તા. 31-3-17ના રોજના કાચા સરવૈયા અને હવાલા પરથી પેઢીનું નફા નુકસાન ફાળવણી ખાતું, ભાગીદારોનાં ચાલુ ખાતાં અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

લવ અને કુશની ભાગીદારી પેઢીનું તા. 31-3-17નાં રોજનું કાચું સરવૈયું

ખાતાનું નામ	ખા.પા.	ઉધાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
લવની મૂડી અને ઉપાડ		40,000	1,20,000
કુશની મૂડી અને ઉપાડ		12,000	80,000
ચાલુ ખાતા : લવ		–	8,000
કુશ		12,000	–
નફા નુકસાન ખાતું		–	80,000
સ્ટૉક (તા. 31-3-17)		72,000	–
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમા પ્રીમિયમ		3,200	–
મકાન		1,60,000	–
દેવાદારો અને લેણદારો		80,000	28,000
રોકડ અને બેંક બાકી		4,800	20,000
દેવી હૂંડીઓ		–	14,000
ગીરો લોન		–	1,00,000
પાઘડી		40,000	–
બાકી મજૂરી		–	2,800

6266

મળવાનું બાકી ભાડું			1,600	–
અગાઉથી મળેલ કમિશન			–	800
ઘાલખાધ અનામત			–	8,000
પેટન્ટ્સ			12,000	–
ફર્નિચર			24,000	–
			4,61,600	4,61,600

હવાલાઓ -

(1) મૂડી પર 6 % અને ઉપાડ પર 10 % વ્યાજ ગણવાનું છે.

(2) ચાલુ ખાતાની શરૂઆતની બાકી પર 10 % લેખે વ્યાજની જોગવાઈ કરો.

(3) કુશે માસિક ₹ 1,800 લેખે પગાર ચૂકવવાનો બાકી છે.

(4) ઉપરના હવાલાઓ નાખ્યા પછી વધતા નફા પર કુશને 10 % લેખે કમિશન આપવાનું છે.

(48) નીચેની બાકીઓ શ્રીજી લિમિટેડના ચોપડમાંથી લેવામાં આવી છે.

બાકી	રકમ ₹
1. મળવાનું પાકી કમિશન	20,000
2. જમીન મકાન	10,00,000
3. ઇક્વિટી શૅરમૂડી	10,00,000
4. બેંક સિલક	45,000
5. સામાન્ય અનામત	20,000
6. આખર સ્ટોક	1,80,000
7. લેણદારો	4,00,000
8. દેવાદારો	2,30,000
9. 10 % ના ડિબેન્ચર	1,30,000
10. ડિબેન્ચર પરતનિધિનાં રોકાણો	30,000
11. કસ્ટમ ડિપોઝીટ	1,25,000
12. ગ્રેજ્યુઇટી ફંડ	20,000
13. કરવેરાની જોગવાઈ	60,000

આ બાકીઓ પરથી 31 માર્ચ 2017ના રોજનું પાકું સરવૈયું કંપનીધારા 2013ના પરિશિષ્ટ III મુજબ તૈયાર કરો.

******

011

20

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025

STD : 12 : અર્થશાસ્ત્ર

DATE : 22/01/2025 TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે 1 થી 20 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો આપેલા છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(20)**

1. આલેખ કયા પ્રકારના વિતરણ માટે દોરવામાં આવે છે ?
(A) સતત (B) અસતત (C) વિસ્તાર (D) આદર્શ

2. 2014 માં વિશ્વમાં માનવ વિકાસ આંકની દષ્ટિએ ભારતનો ક્રમ કેટલામો હતો ?
(A) 127 (B) 128 (C) 129 (D) 130

3. માનવ વિકાસના આંકનું મૂલ્ય કેટલું હોય છે ?
(A) શૂન્ય (B) એક (C) શૂન્યથી એક વચ્ચે (D) સો

4 સંસ્કૃત ભાષા પ્રમાણે બેંક શબ્દનો અર્થ શું થાય ?
(A) નાણાંનો પુરવઠો (B) મડીનો જથ્થો (C) મૂડી રોકાણ (D) વ્યવસાય

5. ભારતમાં વર્ષ 2014-16ના સમયગાળામાં કુપોષિત વ્યક્તિઓનું ટકાવારી પ્રમાણ કેટલું છે ?
(A) 23.7 (B) 15.2 (C) 11.2 (D) 20.5

6. તેંડુલકર સમિતિની ભલામણો મુજબ વર્ષ 2011-12 માટે શહેરીક્ષેત્રોની ગરીબીરેખા નક્કી કરવા કેટલા રૂપિયા નક્કી કર્યા છે ?
(A) 816 (B) 916 (C) 1000 (D) 2000

7. બેરોજગારીના પ્રકારો નક્કી કરવા માટેના ચાર માપદંડો કોણે રજૂ કર્યા છે ?
(A) રાજકૃષ્ણ (B) મહાલનોબિસ (C) કેઈન્સ (D) રોડાન

8. અસરકારક માંગના અભાવે કયા પ્રકારની બેરોજગારી સર્જાય છે ?
(A) ઘર્ષણજન્ય (B) મોસમી (C) ચક્રીય (D) પ્રચ્છન્ન

9. કયા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિ બેરોજગારીમાં વધારો કરે છે ?
(A) શ્રમપ્રધાન (B) મૂડીપ્રધાન (C) ખેતપ્રધાન (D) શિક્ષણપ્રધાન

10. ભારતમાં વસ્તી ગણતરી દર કેટલા વર્ષે કરવામાં આવે છે ?
(A) 5 (B) 7 (C) 10 (D) 20

11. ભારતમાં કયા રાજ્યમાં દર 1000 પુરુષોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ વધારે છે ?
(A) ગુજરાત (B) મહારાષ્ટ્ર (C) કેરલ (D) ઉત્તર પ્રદેશ

12. નાબાર્ડની રચના કયા વર્ષમાં થઈ ?
(A) 1947 (B) 1969 (C) 1975 (D) 1982

13. ભારતમાં કૃષિ સંશોધન કરતી સંસ્થા કઈ છે ?
(A) ICAR (B) CIBRC (C) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક (D) RBI

14. લેણદેણની તુલામાં કેટલાં ખાતાં હોય છે ?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4

15. વેપાર તુલા એટલે શું ?
(A) ચાલુ ખાતાની તુલા (B) મૂડી ખાતાની તુલા
(C) વસ્તુ વેપારની તુલા (D) સેવા વેપારની તુલા

16. ભારતના વેપારના પરંપરાગત ભાગીદાર દેશોમાં કયા દેશોનો સમાવેશ કરી શકાય છે ?
(A) ઇંગ્લેન્ડ અને રશિયા (B) જાપાન અને ચીન
(C) મધ્ય એશિયાના દેશો (D) ઓસ્ટ્રેલિયા

17. વેપાર દ્વારા શું થાય છે ?
(A) સાધનોની ગતિશીલતા ઘટે છે. (B) ઉદ્યોગોની સંખ્યા ઘટે છે.
(C) ઉત્પાદન પ્રક્રિયા ધીમી પડે છે. (D) ઉત્પાદનમાં વિવિધતા આવે છે.

18. જાહેરક્ષેત્ર એટલે શું ?
(A) લોકો દ્વારા સંચાલિત ક્ષેત્ર (B) સરકાર દ્વાર સંચાલિત ક્ષેત્ર
(C) સહકારવૃત્તિ વાળું ક્ષેત્ર (D) આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્ર

19. વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારનો અમલ ભારતમાં ક્યારે થયો ?
(A) 1947 (B) 1991 (C) 2000 (D) 2011

20. આર્થિક સુધારા કયા વર્ષમાં કરવામાં આવ્યા ?
(A) 1990 (B) 1991 (C) 1999 (D) 2008

વિભાગ : B

- **નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના એક બે વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ)** **(10)**

21. આકૃતિ એટલે શું ?
22. આલેખ દોરવા અને સમજાવા માટે શેનું જ્ઞાન હોવું જરૂરી છે ?
23. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાનો આંક કોણે રજૂ કર્યો હતો ?
24. નાણાકીય નીતિનાં પરિણાત્મક સાધનો એટલે શું ?
25. સાપેક્ષ ગરીબીને માપવા માટે કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ થાય છે ?
26. ભારતમાં બીજી પંચવર્ષિય યોજના ક્યારે શરૂ થઈ ?
27. વિદેશ વેપાર એટલે શું ?
28. નાના પાયાના ઉદ્યોગો ક્યા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે ?
29. વિકાસલક્ષી સ્થળાંતર કોને કહેવાય ?
30. ONGC નું પૂર્ણ રૂપ આપો.

વિભાગ : C

- **નીચે આપેલા 31 થી 46 સુધીના 16 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 12 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 2 ગુણ)** **(24)**

31. ઇન્ટરનેટના ઉપયોગના ભયસ્થાનો જણાવો.
32. અર્થશાસ્ત્રમાં આકૃતિ અને આલેખનું મહત્ત્વ જણાવો.
33. ફુગાવાના લક્ષણો જણાવો.
34. નાણાંના પ્રકારો જણાવો.
35. RBI ની નાણાંકીય નીતિની ગુણાત્મક સાધનોના માત્ર નામ જણાવો.
36. વેપારી બેંકના ખાતાઓ વિશે જણાવો.
37. ગરીબીનો આવક અભિગમ સમજાવો.
38. ગરીબી રેખાની મર્યાદાઓ જણાવો.
39. ઘર્ષણજન્ય બેરોજગારીનો અર્થ અને ઉદાહરણ આપો.

4409

40. પ્રધાનમંત્રી કૃષિ સિંચાઈ યોજના ક્યારે અને ક્યા ઉદ્દેશથી શરૂ કરવામાં આવી ?
41. 1921 ના વર્ષને મહાવિભાજક વર્ષ તરીકે શા માટે ઓળખવામાં આવે છે ?
42. વસ્તીનીતિનો અર્થ આપો.
43. પાકની ફેરબદલી સમજાવો.
44. ખેતીના આધુનિકીકરણમાં ઉદ્યોગો કેવી રીતે ઉપયોગી છે ?
45. ભારતમાં રેલવે સામેના પડકારો જણાવો.
46. શહેરીકરણની નકારાત્મક અસરોના મુદ્દાઓ જણાવો.

વિભાગ : D

- **નીચે આપેલા 47 થી 56 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 7 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (દરેકના 3 ગુણ) (21)**

47. આકૃતિ અને આલેખ દોરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો ?
48. આકૃતિ અને આલેખ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
49. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા એટલે શું ? તેમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?
50. માનવ વિકાસ આંકના ઘટકો સમજાવો.
51. RBI ના નાણાંકીય કાર્યો સમજાવો.
52. નાણાંનો અર્થ આપી તેનાં કાર્યો ટૂંકમાં સમજાવો.
53. સાટા પ્રથાનો અર્થ આપી સાટા પ્રથાની મર્યાદાઓ સમજાવો.
54. હૂંડિયામણ દર પર નોંધ લખો.
55. મૂડી રોકાણને આધારે ઔદ્યોગિક માળખું સમજાવો.
56. વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારનું મહત્ત્વ ટૂંકમાં સમજાવો.

વિભાગ : E

- **નીચે આપેલા 57 થી 63 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર લખો. (દરેકનો 5 ગુણ) (25)**

57. ગરીબી એટલે શું ? ગરીબીના નિર્દેશકો સમજાવો.
58. ભારતમાં ઉદ્ભવતી બેરોજગારીનાં કારણો જણાવી કોઈપણ પાંચ કારણો વિગતે સમજાવો.
59. ઊંચા જન્મદર માટેનાં કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
60. કૃષિક્ષેત્રની ખેત-ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયો જણાવો.
61. કૃષિક્ષેત્રની નીચી ખેત-ઉત્પાદકતાનાં કારણો ચર્ચો.
62. સ્થળાંતરનાં કારણોની સમજૂતી આપો.
63. નીચે આપેલ આંકડાકીય માહિતીને સ્તંભાકૃતિમાં રજૂ કરી તેનું વિશ્લેષણ કરો.

વર્ષ	ભારતમાં વસ્તી (કરોડમાં)
1971	55
1981	68
1991	85
2001	103
2011	121

011

24

PRILIMINARY EXAM - 2025

STD : 12 :

Noon

DATE : 20/01/2025 — વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન — TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે આપેલા વિકલ્પ પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(20)**

1. અન્ય વ્યક્તિઓ પાસેથી કામ લેવાની કળાને શું કહે છે ?
   (A) આયોજન (B) સંચાલન (C) દોરવણી (D) સંકલન
2. નવપ્રશિષ્ટ વિચારધારાના પ્રણેતા કોણ હતા ?
   (A) હર્ઝબર્ગ (B) હેનરી ફેયોલ (C) ફેડરીક ટેલર (D) એલ્ટન મેયો
3. સંચાલનનું સર્વ પ્રથમ કાર્ય જણાવો.
   (A) અવસ્થાતંત્ર (B) આયોજન (C) દોરવણી (D) અંકુશ
4. નીચેનામાંથી કયા વ્યવસ્થાતંત્રમાં વિભાગ કરતાં કાર્યને વધુ મહત્ત્વ આપવામાં આવે છે ?
   (A) રૈખિક (B) કાર્યાનુસાર
   (C) અવૈધિક (D) શ્રેણિક
5. પ્રોજેક્ટ માળખું અને સામાન્ય માળખાના સંયોજનથી રચાતા વ્યવસ્થાતંત્રને શું કહે છે ?
   (A) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર (B) રૈખિક વ્યવસ્થાતંત્ર
   (C) કાર્યાનુસાર વ્યવસ્થાતંત્ર (D) વૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર
6. કર્મચારીઓ ધંધાકીય એકમની શું છે ?
   (A) મૂડી સમાન છે. (B) જવાબદારી છે. (C) શક્તિ છે. (D) અમૂલ્ય મિલકત છે.
7. ઉમેદવારની આવડત કઈ કસોટી દ્વારા નક્કી થાય છે ?
   (A) બુદ્ધિ કસોટી (B) અભિરુચિ કસોટી
   (C) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી (D) ધંધાકીય કસોટી
8. દોરવણીની જરૂર કઈ સપાટીએ હોય છે ?
   (A) તળ (B) મધ્ય (C) ઉચ્ચ (D) દરેક સપાટીએ
9. નેતૃત્વના અમલ માટે શાનું અસ્તિત્વ હોવું જરૂરી છે ?
   (A) નિરીક્ષકો (B) નિયોજકો (C) તાબેદારો (D) સંચાલકો
10. અંકુશ એ કેવી પ્રક્રિયા નથી ?
    (A) સતત (B) આંતરિક (C) જડ (D) ગતિશીલ
11. સંપત્તિના મહત્તમીકરણનો હેતુ બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?
    (A) સામાજિક કલ્યાણ (B) મૂડીરોકાણ
    (C) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય (D) ઇક્વિટી પરનો વેપાર
12. મૂડી માળખાના કેટલા પ્રકારો છે ?
    (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ
13. સંગઠિત નાણાં બજારનું નિયંત્રણ કોના દ્વારા થાય છે ?
    (A) સેબી (B) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા
    (C) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (D) નાણાંકીય સંસ્થાઓ

14. ડિપોઝીટર ધારો કયા વર્ષે અમલમાં આવ્યો ?

(A) 1991 (B) 1992 (C) 1995 (D) 1996

15. બજારીય વિભાવનાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોય છે ?

(A) પેદાશ (B) ઉત્પાદન (C) ગ્રાહક (D) નફો

16. બ્રાન્ડિંગનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કયો છે ?

(A) પેદાશ વધુ ટકાઉ બનાવવાનો (B) પેદાશ કાયદા મુજબ બનાવવાનો

(C) પેદાશની જાહેરાત કરવાનો

(D) હરીફોને પેદાશની પોતાની પેદાશ અલગ બનાવવાનો

17. ગ્રાહક સુરક્ષાનો કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો ?

(A) 1956 (B) 1932 (C) 1986 (D) 2015

18. જિલ્લા કક્ષાના ફોરમમાં કેટલા સભ્યો હોય છે ?

(A) કુલ ત્રણ (B) ઓછામાં ઓછા ત્રણ

(C) ઓછામાં ઓછા ચાર (D) કુલ બે

19. જાહેર હિતની અરજી કઈ કોર્ટમાં થઈ શકે ?

(A) ફોજદારી કોર્ટ (B) દિવાની કોર્ટ (C) જિલ્લા કોર્ટ (D) સુપ્રીમ કોર્ટ

20. ભારતીય ચલણ-રૂપિયાને કઈ સંજ્ઞા આપવામાં આવી છે ?

(A) Rupees (B) Rs. (C) ₹ (D) R

વિભાગ : B

- **નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(10)**

21. IIM નું વિસ્તૃત રૂપ લખો.
22. અંદાજપત્રના પ્રકારો જણાવો.
23. કયા વ્યવસ્થાતંત્રને લશ્કરી વ્યવસ્થાતંત્ર કહેવાય છે ?
24. સત્તા સોંપણી કોને કહેવાય ?
25. ભરતી માટેના કારણો જણાવો.
26. નફા ભાગ એટલે શું ?
27. શેરહોલ્ડરોને ડિવિડન્ડ ક્યા સ્વરૂપે ચૂકવી શકાય ?
28. મુંબઈ શેર બજારની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
29. વેચાણ વૃદ્ધિ એટલે શું ?
30. મુક્ત અર્થતંત્રમાં કોને બજારનો રાજા કહે છે ?

વિભાગ : C

- **નીચેના પ્રશ્નો ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (ગમે તે 13) (દરેકના 2 ગુણ.)** **(26)**

31. સંકલનનો અર્થ આપો.
32. "Rule of Thumb' કોને કહે છે ?
33. સર્વોચ્ચ અંદાજપત્ર એટલે શું ?
34. પ્રતિક્ષા યાદી સમજાવો.
35. બૌદ્ધિક કસોટી અને અભિરુચિ કસોટી દ્વારા શું જાણી શકાય ?
36. દોરવણીનાં તત્ત્વોની યાદી આપો.

2653

37. આયોજન અંકુશનો જન્મદાતા છે – સમજાવો.
38. અંકુશ પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ જણાવો.
39. ઉત્પાદન ચક્ર એટલે શું ?
40. ડિમિટિરિયલાઈઝેશન એટલે શું ?
41. લેબલિંગના ઉપયોગો જણાવો.
42. માલનો સંગ્રહ શા માટે કરવામાં આવે છે ?
43. બ્રાન્ડિંગની કોઈ પણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
44. ગ્રાહક શોષણ વિશે સમજૂતી આપો.
45. ગ્રાહક જાગૃતિના કાર્યમાં લોક અદાલત કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે ?
46. ધંધાકીય પર્યાવરણને અસરકરતા પરિબળોની માત્ર યાદી બનાવો.
47. વૈશ્વિકીકરણની હકારાત્મક અસરો જણાવો. (કોઈપણ ચાર)

વિભાગ : D

- **નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો. (ગમે તે 8) (દરેકના 3 ગુણ)** **(24)**

48. સંચાલનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
49. ઉત્પાદન સંચાલનના કાર્યો જણાવો.
50. સંચાલનનાં સિદ્ધાંતોનાં મહત્ત્વ અંગે ચર્ચા કરો.
51. આયોજનના કોઈપણ ત્રણ યોજનાના પ્રકાર સમજાવો.
52. શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્ર વિશે નોંધ લખો.
53. સત્તા સોંપણીનાં મૂળ તત્ત્વો વિશે સમજાવો.
54. તાલીમ અને વિકાસનો તફાવત લખો.
55. અંકુશનું મહત્ત્વ સમજાવો. (કોઈપણ છ)
56. કાયમી મૂડી અને કાર્યશીલ મૂડી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
57. મૂડી બજારનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો. (કોઈપણ ચાર)
58. બજાર પ્રક્રિયા અને વેચાણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
59. ખાનગીકરણ એટલે શું ? તેની હકારાત્મક અસરો જણાવો.

વિભાગ : E

- **નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક જવાબ લખો. (ગમે તે 4) (દરેકના 5 ગુણ)** **(20)**

60. સંચાલનની વિવિધ સપાટીઓની વચ્ચેના તફાવતના કોઈપણ પાંચ મુદ્દા લખો.
61. આયોજનની વ્યાખ્યા આપી તેની પ્રક્રિયા સમજાવો.
62. ભરતી એટલે શું ? તેના બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો.
63. માસ્લોની જરૂરિયાતોનો અગ્રતાક્રમ આકૃતિ સહિત સમજાવો.
64. વૈધિક અને અવૈધિક માહિતી સંચારનો તફાવત જણાવો.
65. ગ્રાહક સુરક્ષાના કાયદા મુજબ ગ્રાહકોની જવાબદારીઓ વર્ણવો.

4011

1

બપોર **પ્રિલિમનરીપરીક્ષા ૨૦૨૪ - ૨૦૨૫**

ધોરણ- ૧૨

સમય - ૨ કલાક **તારીખ 30/01/2025**

સુચના:
પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 100 પ્રશ્નો છે જે તે પ્રશ્નની નીચે .A,B,C,D વિકલ્પો આપેલ છે આપને અલગથી આપેલ . OMRsheet પર પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પની નીચે દર્શાવેલ વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવું.દરેક પ્રશ્ન માટે એક ગુણ ફાળવેલ છે .

(1) નીચેનામાંથી ચૂકવણીના કયા કાર્ડની ઉપર માઇક્રોચીફ જડેલી હોય છે?
(A) સ્માર્ટ કાર્ડ (B) ડેબિટ કાર્ડ (C) ક્રેડિટ કાર્ડ (D) ચાર્જ કાર્ડ

(2) નીચેનામાંથી કઇ ટ્રેડમાર્ક ની નિશાની છે?
(A) TM,MT and © (B) TM,MS and ® (C) TM,SM and ® (D) TM,SM and ©

(3) Malware એટલે શું?
(A) Malicious software (B) Malicious hardware (C) Malicious soft corner (D) Malicious hard copy

(4) Rupay પદ શેની ઉપરથી તારવવામાં આવે છે?
(A) Rupee (B) Payment (C) (A) અને (B) (D) એક પણ નહીં

(5) IRCTC નું પૂરું નામ શું છે?
(A) Indian railway catering and tourism corporation limited
(B) Indian railway common and telecom corporation limited
(C) (A) અને(B)
(D) એક પણ નહીં

(6) મને એમ કોમર્સ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?
(A) મોબાઇલ કોમર્સ (B) મર્ચન્ટ કોમર્સ (C) માહિતી કોમર્સ (D) એક પણ નહીં

(7) આધારિત પદ્ધતિમાં કઇ વસ્તુ કેન્દ્રબિંદુ પર હોય છે?
(A) ડેટા (B) વિધેય (C) ઓબ્જેક્ટ (D) આપે તમામ

(8) તેના માટે કયો ગ્રંથ્યતાનું ચિન્હ નથી?
(A) ~ (B) * (C) # (D)-

(9) ADT નું પૂરું નામ શું છે?
(A) Abstract data type (B) All data type
(C) Active data type (D) Abstract data Tolerance

(10) ઓબ્જેક્ટ આધારિત પ્રોગ્રામની શરૂઆત કયા વર્ષમાં થઇ હતી?
(A) 1960 (B) 1980 (C) 1984 (D) 1987

(11) નીચેનામાંથી કઇ પ્રોગ્રામિંગ ની રીત નથી?
(A) Structure (B) procedural (C) object oriented (D) એક પણ નહીં

(12) કમ્પ્યુટર કયા ઘટકોનું બનેલું હોય છે?
(A) મધરબોર્ડ (B) સ્ક્રીન (C) કીબોર્ડ, માઉસ (D) આપેલ તમામ

(13) કેટલા પ્રકારના ઓવરલોડિંગ વડે પોલિફોરમિઝમ શક્ય બને છે?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર (D) પાંચ

(14) નીચેનામાંથી શું ઓબ્જેક્ટને એકબીજાથી જુદા પાડે છે?
(A) Attribute (B) State (C) Behaviour (D) આપેલ તમામ

(15) ટાર (TAR) નું આખું નામ શું છે?
(A) ટેપ આર્ચીવર (B) ટેક આર્ચીવર (C) ટેસ્ટ આર્ચીવર (D) ટાઇટ આર્ચીવર

(16) VAC નું પૂરું નામ શું છે?

(A) Video Lan Client (B) Video Line Codder
(C) Video Lenth Codder (D) Video List Creator

(17) R માંથી બહાર નીકળવા માટે કયો કમાન્ડ વપરાય છે?

(A) quit() (B) q() (C) exit() (D) close ()

(18) આખી ડિરેક્ટ કરીને એક ફાઇલમાં મૂકવા માટેની તકનીક ને કઇ ફાઇલ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?

(A) હિડન ફાઇલ (B) આર્યીવ ફાઇલ (C) કોડિંગ ફાઇલ (D) રનીંગ ફાઇલ

(19) google નકશા નો ઉપયોગ કઇ વેબસાઇટ ખોલીને કરી શકાય છે?

(A) www.google.co.in (B) www.maps.google.co.in
(C) (A) અને (B) (D) એક પણ નહીં

(20) નીચેનામાંથી કઇ વેબસાઇટ ના પેકેજ ધરાવે છે?

(A) CTAN (B) CLAN (C) CTEN (D) CLEN

(21) નીચેનામાંથી કયો અનામત અક્ષર લેટેસ્ટ માં નથી?

(A)@ (B)% (C)$ (D)^

(22) નીચેનામાંથી કયું આપમેળે અનુક્રમ નંબર આપતું નથી?

(A)\section (B) \subsection (C) \chapter (D) \part

(23) નીચેનામાંથી કયું પ્રસ્તાવનામાં પ્રથમ લીટી તરીકે વપરાય છે?

(A) \use package (B) \title (C) \maketitle (D) \part

(24) આધુનિક શબ્દ પ્રક્રિયા સોફ્ટવેર નીચેનામાંથી કઇ પદ્ધતિ પ્રમાણે ચાલે છે?

(A) WIGIWIG (B) WISYWIG (C) WYSIWYG (D) WISYWIG

(25) નીચેનામાંથી કયો અક્ષર લેટેસ્ટ માં કોમેન્ટ (ટિપ્પણી)માટે વપરાય છે?

(A) $ (B) % (C) # (D) &&

(26) નીચેનામાંથી કયું કોમ્પ્યુટર સિસ્ટમમાં નાશવંત સાધન પર સાચવેલ ડેટા સમૂહનો નિર્દેશ કરે છે?

(A) ફાઇલ (B) વિનિયોગ (C) નાસવંત ડેટા (D) હાર્ડ ડિસ્ક

(27) રેકોર્ડના ફિલ્ડ ની વચ્ચે નીચેનામાંથી કયું ચિહ્ન બે ફિલ્ડ ને જુદા પાડવામાં પાડવા ઉપયોગમાં લેવાય છે?

(A) પથ (B) ડેલી મીટર (C)ચલ (D) ખાલી જગ્યા

(28) રાઇટર ક્લાસ પદ્ધતિ શું થો કરે છે?

(A) IO Exception (B) OI Exception (C) IException (D) OEXception

(29) જ્યારે કોઇ I/O ક્રિયાં નિષ્ફળ જાય ત્યારે શું બને છે?

(A) IOException (B) OI Exception (C) OEXception (D) OEXception

(30) કોન્સોલ ક્લાસ શું વાંચવા માટેની એક પદ્ધતિ પૂરી પાડે છે?

(A) ગુપ્ત સંકેત (B) પાસવર્ડ (C)(A) અને(B) (D) એક પણ નહીં

(31) નીચેનામાંથી કયો એ સ્ટ્રીમનો પ્રકાર છે?

(A) બાઇટ સ્ટ્રીમ (B) કેરેક્ટર સ્ટ્રીમ (C) (A) અને (B) (D) એક પણ નહીં

(32) Scite એ શેના માટેનું એડિટર છે?

(A) પ્રોગ્રામ ટાઇપ કરવા (B) ગ્રાફિક બનાવવા
(C) નકશો બનાવવા (D) આકૃતિ બનાવવા

(33) તમામ જાવા અપવાદો માટે નીચેનામાંથી કયો શબ્દ સાચો છે?

(A) ભૂલ (B) અમલ દરમિયાન ના અપવાદ
(C) બહાર પાડી શકાય તેવા (D) છોડી દઇ શકાય તેવા

(34) અપવાદ સર્જાય ત્યારે નીચેનામાંથી કયો વિભાગ વ્યવસ્થાપન કરે છે કે યોગ્ય ક્રિયા હાથ ધરે છે?

(A) Try (B)Catch (C) thrown (D) handles

(35) કમ્પ્યુટર વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે કોઇ પણ આદેશ કે પ્રોગ્રામનો ફળતાપૂર્વક અમલ થયો કે નહીં તેનો નિર્દેશ કોણ કરે છે?

(A) Exit code. (B) Exit status (C) (A) અને (B) (D) એક પણ નહીં

(36) પ્રોગ્રામમાં કોઈ શું હશે તો કંપાઈલેશન કરતી વખતે ભુલ દર્શાવવામાં આવશે?
(A) Syntax error (B) Exception error (C) Logical error (D) એક પણ નહીં

(37) કોને ચાવીરૂપ શબ્દ method ની ઘોષણા કરતી વખતે જ ઉપયોગ કરાય છે?
(A) Throws (B) class (C) int (D) new

(38) String ક્લાસના ઓબ્જેક્ટ માં 'length' શું નિર્દેશ કરે છે?
(A) એટ્રીબ્યુટ (B) મેથડ (C) ક્લાસ વેરીએબલ (D) ક્લાસનું નામ

(39) જો આપણે Calendar ક્લાસની મેથડમાં DAY_OF_WEEK પ્રાચલ તરીકે વાપરીએ તો કયા પ્રકારની કિંમત પરત કરશે?
(A) Int (B) char (C) String (D) boolen

(40) ત્યારે કેવી માહિતી રજૂ કરવા માટે ઉપયોગી છે?
(A) સદીશ (B) શ્રેણિક (C) બહુપરિમાણીય (D) આપેલ તમામ

(41) ઈન્ડેક્સ ની કિંમત શેના પરથી શરૂ થાય છે?
(A) શૂન્ય (B) એક (C) બે (D) ત્રણ

(42) Date ક્લાસ કોનો સમાવેશ કરે છે?
(A) તારીખ (B) સમય (C)(A) અને (B) (D) એક પણ નહીં

(43) Gregorian Calendar કઈ ક્લાસ નો સબ ક્લાસ છે?
(A) Calendar (B) Date (C) Time (D) એક પણ નહીં

(44) String ને કયા બે ક્લાસ વડે નિયંત્રિત થયા છે?
(A) String (B) String Buffer (C) String Control (D) (A) અને (B)

(45) નીચેના માંથી શું એરેની પ્રારંભિક ઇન્ડેક્સ કિંમતનો ઉલ્લેખ કરે છે?
(A)0 (B)1 (C)null (D) આપેલ તમામ

(46) sales[5][12] એરે માટે sales.lenth પદાવલી શું પરત કરશે?
(A) 5 (B) 12 (C) 60 (D) 120

(47) કયા પ્રકાર નો એરે હાર અને સ્થાન સ્વરૂપે કોસ્કીટ માહિતી નો સંગ્રહ કરવા માટે વપરાય છે?
(A) 2-D (B) 1-D (C) 3-D (D) એક પણ નહીં

(48) નીચેનામાંથી એન્ટ્રીબ્યુટર અને મેથડ ને પણ વ્યાખ્યાયિત કરે છે?
(A) ક્લાસ (B) ઓબ્જેક્ટ (C) ઇન્સ્ટન્સ (D) વેરીએબલ

(49) નીચેનામાંથી કયો પ્રક્રિયક ઓબ્જેક્ટ બનાવે છે અને તેના રેફરન્સ પરત કરે છે?
(A) ડોટ (.) (B) new (C) કોલન (:) (D) એસાઈમેન્ટ (=)

(50) નીચેનામાંથી કયો ચાવીરૂપ શબ્દ સબ કલાસ કન્સ્ટ્રક્શનમાં સુપર ક્લાસ કન્સ્ટ્રકટર નો ઉલ્લેખ કરે છે?
(A) extends (B) super (C) સુપર ક્લાસ નું નામ (D) new

(51) જ્યારે સુપર ક્લાસમાં મેથડ નું નામ અને સિગ્નેચર સમાન હોય ત્યારે તેને શું કહેવામાં આવે છે?
(A) ઓવર લોડેડ મેથડ (B) ઓવર રીડન મેથડ
(C) ઇન હેરિટેડ મેથડ (D) આપેલ તમામ

(52) OOPનું પૂરું નામ શું છે?
(A) Object oriented programming (B) Object oriented procedure
(C) Object on program (D) એક પણ નહીં

(53) મેથડ ની સિગ્નેચર શું છે?
(A) મેથડ નું નામ (B) પ્રાચલોની યાદી નો સમૂહ
(C) પરત કિંમતનો પ્રકાર (D) આપેલ તમામ

(54) સબ ક્લાસને શું વારસામાં મળતા નથી?
(A) પોલી મોર્ફીઝમ (B)કન્સ્ટ્રકટર (C) વેરીએબલ (D) મેથડ

(55) એક્સેસર મેથડ એ શેના તરીકે પણ ઓળખાય છે?
(A)getter (B)setter (C)better (D) Letter

(56) ક્લાસમાં જે ડેટા છે તેને શું કહે છે?
(A) માહિતી (B) ચલ (C) એન્ટ્રીબ્યુટ (D) વિધેય

(57) સબ ક્લાસ કેટલા સુપર ક્લાસ માંથી આવે છે?
(A) ફક્ત એક (B) બે (C) ત્રણ (D) એક પણ નહીં

(58) નીચેનામાંથી માન્ય ચલના નામનો પહેલો અક્ષર પણ ન હોઈ શકે?
(A) અંડરસ્કોર _ (B) અંક (C) અક્ષર (D) ડોલર$

(59) અંગ ગણિતની પદાવલી 7/2 નું શું પરિણામ મળશે?
(A) -3 (B)-1 (C)1 (D) -3.5

(60) રૂપમાં કેવું વિધાન લુકમાંથી નિર્ગમન માટે વપરાય છે?
(A) break (B) continue (C) exit (D) quit

(61) પદાવલીના પાયાના ઘટકો શેના છે?
(A) લીટરલ (B) ચલ (C) ફંકશન કોલ (D) આપેલ તમામ

(62) જાવા કેવી ભાષા છે?
(A) fixed format (B) free format (C) specific format (D) એક પણ નહીં

(63) જાવા ભાષા ગયા વર્ષમાં Sun microsystems દ્વારા વિકસાવવામાં આવી હતી?
(A) 1981 (B) 1991 (C) 1994 (D) 1997

(64) કઈ ઓબ્જેક્ટ આધારિત ભાષા છે?
(A) Java (B) visual Basic (C) Logo (D) foxpro

(65) ASCII નું પૂરું નામ શું છે?
(A) American standard code for information interchange
(B) All standard code for information interchange
(C) American structure code for information interchange
(D) એક પણ નહીં

(66) કયા નામનો કમ્પાઈલર સોર્સ ફાઈલને કમ્પાઇલ કરી બાઇટકોડ ફાઈલ બનાવે છે?
(A) Java (B) javac (C) jav (D) j compile

(67) કઈ ભાષા મૂળભૂત શબ્દભંડોળનો ઉલ્લેખ કરે છે?
(A) syntax rules (B) debug rules (C) looping rules (D) એક પણ નહીં

(68) નીચેનામાંથી ઈ કોમર્સ નો ગેરલાભ કયો છે?
(A) ગોપનીયતા (B) ગ્રાહક સેવામાં સુધારો
(C) ઝડપ (D) વ્યવસાય નો 24 X 7 સમય

(69) કયા સ્ત્રોત ઉપરથી માહિતી ઉપલબ્ધ થતી હોય છે?
(A) રેડિયો, ટેલિવિઝન (B) વર્તમાન પત્ર (C) ઇન્ટરનેટ (D) આપેલ તમામ

(70) નીચેનામાંથી કયું ઉદાહરણ C2C પ્રતિકૃતિનું છે?
(A) હરાજી માટેની સાઇટ (B) ઇ વર્તમાન પત્ર (C) ઓનલાઇન ખરીદી (D) માહિતી સેવા

(71) GSWAN નું પૂરું નામ શું છે?
(A) Gujarat state wide area network (B) Gujarat store wide area network
(C) Government State wide all network (D) Government State wide area net

(72) G2C પ્રતિકૃતિ શેનો એક ભાગ છે?
(A) ઈ ગવર્નન્સ (B) ઈ ડિપાર્ટમેન્ટ (C) ઈ કેશ (D) ઇ પેમેન્ટ

(73) B2B વેબસાઈટ ના ઉદાહરણ કયા છે?
(A) Commodity. Com (B) Trade India. Com (C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(74) શોપિંગ કાર્ડ માં કેટલી વસ્તુઓ ઉમેરી શકાય?.
(A) એક (B) પાંચ (C) છ (D) ગમે તેટલી

4011 (75) વેબસાઇટની વિકાસ પ્રક્રિયામાં નીચેનામાંથી કયો મુદ્દો અગત્યનો નથી?

(A) હેતુ (B) પ્રેક્ષકગણ (C) વિષયવસ્તુ (D) નિવેશ

50 (76) વેબસાઇટ ના હોમ પેજ ને કયું નામ આપી સંગ્રહ કરવો જોઇએ?

(A) first.html (B) index.html (C) home.html (D) one.html

(77) બ્લુગ્રીનફોન કયા પ્રકારનું HTML એડિટર છે?

(A) WYSIWYG (B) WYSIWGYS (C)WYSWIYG (D) WYSGYIWS

(78) એક હરોળ અને બે સ્તંભ ઉમેરવા કયુ કોષ્ટક પસંદ કરશો?

(A) 2x1 (B) 1x2 (C) 2x2 (D) 1x2x1

(79) કોણ એ વિશિષ્ટ હેતુ માટે પરસ્પર જોડાયેલા વેબ પેજનો સમૂહ છે?

(A) વેબ સર્વર (B) વેબસાઇટ (C) વેબ હોસ્ટિંગ (D) એક પણ નહીં

(80) આપટાના સ્ટુડિયો કઈ ભાષા ઓને સમર્થન આપે છે?

(A) HTML, CSS (B) JavaScript (C) rails, PHP, Python (D) આપેલ તમામ

(81) અપ્ટાના સ્ટુડિયો કઈ વેબસાઇટ પરથી ડાઉનલોડ કરી શકાય?

(A) www. aptana.com (B) www.aptana.org (C)www.aptana.in (D)www.aptana.net

(82) નિશ્ચિત કાર્ય કરવા માટે પુનઃ ઉપયોગમાં લઈ શકાય તે પ્રકારના ઘટકને શું કહે છે?

(A) Array (B) Code (C) Program (D) Function

(83) BOM એટલે શું?

(A) Browser of model (B) Browser object model

(C) Browser object modelling (D) Browse object model

(84) NaN એટલે શું?

(A) Not a Numeric (B) Not a Number (C)Not aNoun (D) Not an Numeric

(85) નીચેનામાંથી કઈ સંસ્થાએ જાવા સ્ક્રિપ્ટનો વિકાસ કર્યો?

(A) Yahoo (B) Google (C) Wikipedia (D) Netscape

(86) જેના પર શૈલી લાગુ પાડવાની છે તેવા HTML ઘટક ને શું કહે છે?

(A) Declaration (B) Selector (C) Select (D) Declare

(87) જાવા સ્ક્રિપ એ કેવી ભાષા છે?

(A) સેન્સિટિવ (B) કેસ સેન્સિટીવ (C) આલ્ફા લેટિકલ (D) ન્યુ મેરીક

(88) જાવા સ્ક્રિપ્ટ બ્લોકની શરૂઆત અને અંત કયા કૌંસ દ્વારા કરવામાં આવે છે?

(A) [ ] (B) ( ) (C) { } (D) એક પણ નહીં

(89) વિગતોનો સંગ્રહ કરવા માટે સંગ્રાહક ને શું કહે છે?

(A) ચલ (B) પૂર્ણાંક (C) ઘટના (D) ઘટના - સંચાલક

(90) સ્ક્રિપ્ટ માં OR પ્રક્રિયક માટે કઈ નિશાની વપરાય છે?

(A) && (B) || (C) == (D) **

(91) ઉપયોગ કરતા પાનું છોડી દે ત્યારે ઘટના અમલમાં આવશે?

(A) submit (B) Select (C)Unload (D) Load

(92) નીચેનામાંથી કોનો ઉપયોગ વેબસાઇટ માં દર્શનીય ઘટકો માટે ની શૈલી સ્પષ્ટ કરવા માટે થાય છે?

(A) Cascading style sheet (B) webpage (C) Form (D) Animation

(93) WYSIWYG એટલે શું?

(A) When you see is when you get (B) What you see is when you get

(C) What you see is what you get (D) When you see is what you get

(94) મેથડ લાક્ષણિકતા સાથે કઈ કિંમતોનો ઉપયોગ કરી શકાય છે?

(A)GETઅને POST (B)GET અને SET

(C)GET અને PUT (D) SET અને POST

(95) નીચેનામાંથી કયો ઘટક એકથી વધુ લીટી ના નિવેશ માટે અનુમતિ આપે છે?

(A) Text area (B) Input (C) select અને Option (D) Form

(96) ફોર્મનો સોર્સ પર જોવા માટે કયો વિકલ્પ પસંદ કરશો?

(A) Design (B)Split (C) Preview (D) Source

(97) કમ્પોઝર કઈ વેબસાઇટ પરથી ડાઉનલોડ કરી શકાય?

(A) www. Kompozer.net (B)www. Kompozer.org

(C)www.kompozer.com (D)www.kompozer.in

(98) Action લાક્ષણિકતા કિમત તરીકે શું સ્વીકારે છે?

(A) Method નું નામ (B) સર્વર નું નામ (C) ફાઈલનું નામ (D) આપેલ તમામ

(99) નીચેનામાંથી કયા ઓપન સોર્સ IDE ના ઉદાહરણ છે?

(A) કમ્પોઝર (B) એક્લિપ્સ (C) જેબિલ્ડર (D) આપેલ તમામ

(100) વિન્ડોના નીચેના ભાગમાં શું જોઈ શકાય છે?

(A) ટૂલબાર (B) સ્ટેટ્સબાર (C) મેનુ બાર (D) એક પણ નહીં

011

54

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025

STD : 12 : સમાજશાસ્ત્ર

DATE : 29/01/2025

TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો.** **(20)**

(1) ભારતનો સર્વોચ્ચ નાગરિક એવોર્ડ કયો છે ?

(A) ભારતરત્ન (B) ખેલરત્ન (C) પદ્મશ્રી (D) પદ્મવિભૂષણ

(2) ભારતમાં 2011 ની વસ્તી ગણતરી મુજબ સરેરાશ લિંગપ્રમાણ કેટલું છે ?

(A) 942 (B) 939 (C) 938 (D) 940

(3) જૈનધર્મનું ધાર્મિક પુસ્તક કયું છે ?

(A) ભગવદ્ ગીતા (B) ત્રિપિટક (C) કલ્પસૂત્ર (D) અવેસ્તા

(4) ગ્રામીણ અર્થવ્યવસ્થા શાના પર આધારિત છે ?

(A) વેપાર (B) કૃષિ (C) ઉદ્યોગ (D) આયાત-નિકાસ

(5) અનુસૂચિત જાતિનું સૌથી વધુ પ્રમાણ કયા રાજ્યમાં છે ?

(A) બિહાર (B) મિઝોરમ (C) પંજાબ (D) રાજસ્થાન

(6) બક્ષીપંચ કમિશનમાં ગુજરાતનાં કયા સમાજશાસ્ત્રીને કામગીરી કરી છે ?

(A) આઈ.પી.દેસાઈ (B) એમ. એન. શ્રીનિવાસ

(C) તારાબહેન પટેલ (D) અક્ષયકુમાર દેસાઈ

(7) જનનીસુરક્ષા યોજના કયા વિભાગમાં સમાવિષ્ટ છે ?

(A) આર્થીક (B) આરોગ્ય (C) શિક્ષણ (D) રમતગમત

(8) દહેજ પ્રતિબંધક કાનૂન ક્યારે ઘડાયો ?

(A) 1961 (B) 1955 (C) 1954 (D) 1971

(9) સંસ્કૃતિના તત્ત્વોમાં આવતું પરિવર્તન એટલે .....

(A) ભૌગોલિક પરિવર્તન (B) સામાજિક પરિવર્તન

(C) સાંસ્કૃતિ પરિવર્તન (D) આર્થિક પરિવર્તન

(10) સંસ્કૃતિનું સમન્વયીકરણ કઈ પ્રક્રિયાથી થાય છે ?

(A) ઉદ્યોગીકરણ (B) ખાનગીકરણ (C) ઉદારીકરણ (D) વૈશ્વિકીકરણ

(11) ટેલિવિઝનની શોધ કયા વૈજ્ઞાનિકે કરી હતી ?

(A) જોન.એલ. બેયર્ડ (B) માર્કોની (C) થોમસ આલ્વા એડિસ (D) જે.પી. એકર્ટ

(12) ભારતમાં મોબાઈલ સેવાનો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?

(A) 15 ઓગસ્ટ 1995 (B) 15 ઓગસ્ટ 1985

(C) 15 ઓગસ્ટ 1975 (D) 15 ઓગસ્ટ 2005

(13) ગુજરાતમાં સુધારાવાદી આંદોલન કોણે ચલાવ્યું હતું ?

(A) રાજા રામમોહનરાયે (B) મહર્ષિ કર્વે

(C) કવિ નર્મદ (D) કરસનદાસ મૂળજી

(14) ભાષા વિરોધી આંદોલન કયા પ્રકારનું છે ?

(A) સુધારાવાદી (B) ક્રાંતિકારી (C) પ્રતિરોધાત્મક (D) વિરોધાત્મક

(15) ગામના વિકાસ અને વહીવટનું મુખ્ય કામ કોણ કરે છે ?

(A) સરપંચ (B) ગ્રામસભા (C) પંચાયત કર્મચારી (D) કારોબારી સમિતિ

(16) પંચાયતી રાજનું ત્રિસ્તરીય માળખું કઈ સમિતિએ આપ્યું ?

(A) સેવક સમિતિ (B) બ્રિટિશ સમિતિ (C) મેટકાદ સમિતિ (D) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ

(17) બાળ અપરાધીને સુરક્ષિત રાખવાનું સ્થળ એટલે ....

(A) બાળ અદાલત (B) રિમાન્ડ હોમ (C) પાલકગૃહ (D) પ્રોબેશન

(18) ભારતમાં બાળ અદાલતની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?

(A) 1931 (B) 1941 (C) 1947 (D) 1950

(19) ભારતમાં એઇડ્સનો દર્દી સૌપ્રથમ કયા શહેરમાં નોંધાયો હતો ?

(A) મુંબઈ (B) દિલ્હી (C) ચેન્નઈ (D) કલકત્તા

(20) એઈડ્સની સમસ્યામાં ભારત વિશ્વમાં કયું સ્થાન ધરાવે છે ?

(A) બીજું (B) પ્રથમ (C) ત્રીજું (D) ચોથું

વિભાગ : B

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(10)**

(21) ઈ. સ. 2011 ની વસ્તી ગણતરી મુજબ સૌથી વધુ વસ્તી કયા રાજ્યમાં છે.

(22) ભારતીય સંસ્કૃતિ કેવી સંસ્કૃતિ તરીકે ઉપસી આવી છે ?

(23) અનુસૂચિત જાતિ એટલે શું ?

(24) લિંગપ્રમાણ એટલે શું ?

(25) સંસ્કૃતિકરણનો ખ્યાલ કયા સમાજશાસ્ત્રીએ આપ્યો છે ?

(26) w.w.w. નું પૂરું નામ જણાવો.

(27) ક્રાંતિકારી આંદોલનની વિશેષતાઓ કોણે દર્શાવી છે ?

(28) DDO નું પૂરું નામ જણાવો.

(29) બોસ્ટલ શાળાની સૌપ્રથમ સ્થાપના ક્યાં થઈ ?

(30) ઓનર કિલિંગ એટલે શું ?

વિભાગ : C

- **નીચેના પ્રશ્નોના ટુંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ 10 પ્રશ્નો)** **(20)**

(31) ભારતના વિકાસમાં કઈ કઈ સમસ્યાઓ અવરોધક છે ?

(32) ભારતમાં કઈ કઈ વિવિધતા જોવા મળે છે ?

(33) જૈન સમુદાયની સમજૂતી આપો.

(34) ભારતીય સંસ્કૃતિના સ્વરૂપો કેટલા છે ? કયા કયા ?

(35) જાદુના પ્રકારો કેટલા છે ? કયા કયા.

(36) ટોટેમવાદ એટલે શું ?

(37) સ્ત્રી કલ્યાણલક્ષી કાનૂનના કોઈપણ પાંચ નામ આપો.

(38) સંસ્કૃતિકરણની વ્યાખ્યા સમજાવો.

9431

(39) ડવિડ બર્ગોનું સંચાર મોડેલ સમજાવો.

(40) સંચારની વ્યાખ્યા સમજાવો.

(41) સામાજિક આંદોલનના પ્રકાર જણાવો.

(42) ગ્રામસભાની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.

(43) યુવા અંજપાનો અર્થ સમજાવો.

(44) એઇડ્સ કેવી રીતે ફેલાતો નથી ?

વિભાગ : D

- **નીચેના 45 થી 58 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો (દરેકના 3 ગુણ) (30)**

(45) રાષ્ટ્રીય એકતાના પરિબળ તરીકે લોકશાહી પ્રણાલી અને વાહન વ્યવહારના સાધનોની સમજૂતી આપો.

(46) ભારતનુ ધાર્મિક વૈવિધ્ય સમજાવો.

(47) હિંદુ સમુદાય વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(48) આદિવાસી સમુદાયની સમજૂતી આપો.

(49) અનુસૂચિત જાતિ બંધારણીય જોગવાઈ જણાવો.

(50) આદિવાસી વિકાસ કાર્યક્રમની રૂપરેખા જણાવો .

(51) સ્ત્રી સશક્તિકરણના લક્ષણો જણાવો

(52) સંસ્કૃતિકરણની પ્રક્રિયનાં પાસાં સમજાવો.

(53) સંચાર માધ્યમોની સામાજિક અસરો સમજાવો.

(54) સંચાર માધ્યમ તરીકે રેડિયો અને ઇન્ટરનેટની સમજૂતી આપો.

(55) સ્વચ્છતા આંદોલન વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(56) તાલુકા પંચાયતનાં કાર્યો સમજાવો.

(57) યુવા અજંપાના સામાજિક કારણો સમજાવો.

(58) સામાજિક સમસ્યાનાં લક્ષણો સમજાવો.

વિભાગ : E

- **નીચેના 59 થી 64 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો (દરેકના 5 ગુણ) (20)**

(59) સ્ત્રી સશક્તિકરણની વ્યાખ્યા આપી તેનુ મહત્વ સમજાવો

(60) પશ્ચિમિકરણની વ્યાખ્યા આપી તેનાં પાસાં સમજાવો.

(61) સામજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા આપીને સુધારાવાદી આંદોલનની સમજૂતી આપો.

(62) પંચાયતિ રાજનો અર્થ આપી તેની સામાજિક અસરો સમજાવો.

(63) બાળ અપરાધની વ્યાખ્યા આપી તેના સામાજિક અને આર્થિક કારણો સમજાવો.

(64) અસમાન જાતિપ્રમાણની સમસ્યાના કારણો ટૂંકમાં સમજાવો.

011

21

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025

STD : 12 : HINDI

DATE : 28/01/2025 **TIME : 3 HOURS**

MARKS : 100

विभाग : A : गद्य विभाग

सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए । **(8)**

(1) किस साल में सुभाषबाबु को कलकता कांग्रेस में ठोकर मिली ?

(A) 1918 (B) 1928 (C) 1924 (D) 1938

(2) खटका हो पर दरवाजा खुला तो ......

(A) प्रकाशक खडा था । (B) कुत्ता खडा था ।

(C) मित्र खडा था । (D) कोई नहीं खडा था ।

(3) रामलीला आरंभ होने से पूर्व किसकी पूजा सबसे पहले की जाती है ?

(A) राम की (B) कृष्ण की (C) सीता की (D) मुगट की

(4) ''तिराहे मे तिगुना भय है'' यह वाक्य कौन बोलता है ?

(A) संन्यासी (B) सुरसंग (C) सरस्वतीचंद्र (D) बैलगाडीवाला

(5) किससे स्पर्श से लोहा सोना बन जाता है ?

(A) चाँदी के (B) सोने के (C) पारस पत्थर (D) रुपयों के

(6) कर्नल ने सवार को कितने कारतूस दिए ?

(A) आठ (B) बहुत (C) थोडे (D) दस

(7) सोमाबुआ के बेटे का नाम क्या था ?

(A) किशोरीलाल (B) श्यामलाल (C) हरखू (D) जनकलाल

(8) वंशीधर को पंडित अलोपीदीन ने कौन-से पद पर नियुक्त किया ?

(A) जल (B) स्थायी मैनेजर (C) दारोगा (D) वकील

रचना के साथ योग्य पात्र का जोडा मिलाकर लिखिए । **(2)**

अ		ब
(9) मनोहरपुरी की सीमा पर	–	बुजुर्ग मित्र
(10) एक और जन्मदिन	–	अब्दुल्ला सेठ
	–	हरभमजी

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए । **(4)**

(11) सुभाष बाबू किन क्रान्तिवादियों के दल में पुहुँच गये थे ?

(12) रेडियम की उत्पत्ति किस पदार्थ से हुई ?

(13) मनोहरपुरी सुवर्णपुर से कितनी दूर है ?

(14) लेखक के छोटे भाई ने मकान खरीदने वाले से क्या कहा ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए । (किन्ही तीन) **(6)**

(15) लेखक को रात-दिन नींद क्यो नहीं आती ?

(16) हिन्दुस्तानी भाइयों ने गांधीजी से क्या कहा ?

(17) पण्डित अलोपीदीन को क्यों हिरासत में लिया गया ?

(18) कर्नल हक्का-बक्का क्यों रह गया ?

(19) किन कारणों से मनोहरपुरी लोगों को प्रिय थी ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर सात-आठ वाक्यो में लिखिए । **(5)**

(20) जन्मदिन के बारे में लेखक के विचार स्पष्ट करें ।

अथवा

(20) सवार ने कर्नल से कारतूस कैसे हासिल किया ?

विभाग : B : पद्य विभाग

सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए । **(8)**

(21) हारिल किस रंग की चिडिया है ?

(A) पीले रंग की (B) सफेल रंग की (C) हरे रंग की (D) काले रंग की

(22) बैरंग बेनाम चिठ्ठियों का कौन नही है ?

(A) वारिस (B) नौकर (C) मालिक (D) सद्भाव

(23) निम्न मे से किसकी सीमाएँ निश्चित है ?

(A) युद्ध की (B) साम्राज्य की (C) संबंध की (D) सभी की

(24) जीवन में एक सितारा था, ... ।

(A) वह डूब गया तो डूब गया (B) अम्बर के आनन को देखो

(C) माना वह बेहद प्यारा था (D) कितने इसके प्यारे छूटे

(25) कविने अमल-धवल गिरि को शिखरों पर किसको धिरते देखा है ?

(A) सूर्य को (B) बालक को (C) चंद्र को (D) बारिश को

(26) गोपियाँ किसका स्वाँग रचती है ?

(A) राधा का (B) कृष्ण का (C) मयूर का (D) बलराम का

(27) कौलेंडर को देखकर कवि को क्या याद आता है ?

(A) मीठी यादें (B) बुरे दिन (C) रोज की दिनचर्या (D) पुराने मित्र

(28) 'ओलूरी' का क्या अर्थ है ?

(A) विरोधी (B) माफिक (C) कौतूहल (D) विनय

रचना के साथ योग्य कवि का जोडा मिलइए । **(2)**

	अ		ब
(29)	नींव की ईंट हो तुम दीदी	–	जयशंकर प्रसाद
(30)	भारत शिररत्न : भरत	–	नरेश महेता
		–	उदय प्रकाश

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए । **(4)**

(31) कृष्ण गले में किसकी माला पहनते है ?

(32) कवि ने चिठ्ठी की तुलना किससे की है ?

(33) कैलंडर काव्य में कवि ने किस पेड़ का जिक्र किया है ?

(34) दोपहर में ठंडी छाँह का अनुभव कवि कहाँ करता है ?

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए । (किन्ही तीन) **(6)**

(35) हारिल चिडियाँ की विशेषता बताइए ?

(36) कवि की दिनचर्या क्या है ?

902

को प्रत्येक क्षण का सदुपयोग करना चाहिए । जो लोग समय का मूल्य नहीं समझते और उसे व्यर्थ की बातों में या आलस्य में गँवा देते है, उन्हें पीछे से सिर पकडकर पछताना पडता है । बाल्यवस्था का प्रत्येक क्षण विद्या की प्राप्ति में और युवावस्था का प्रत्येक क्षण धन-संग्रह में बिताना चाहिए । ऐसा हमारे प्राचीन आर्यो का कथन है । इस संसार में आकर मनुष्य अपनी इच्छानुसार प्रत्येक वस्तु हाँसिल कर सकता है, परंतु बीता हुआ समय पुनः प्राप्त करना उसकी शक्ति से बहार की वस्तु है । अतः प्रत्येक क्षण को एक दुर्लभ संपत्ति मानकर उसका सदुपयोग करना चाहिए ।

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गये प्रश्नों के उत्तर लिखिए । **(5)**

जीवन में साहित्य की उपयोगिता अनिवार्य है । साहित्य मानव-जीवन को वाणी देने के साथ समाज का पथ - प्रदर्शन भी करता है । उपयोगिता की दृष्टि से देखें तो साहित्य के अध्ययन से अनेक लाभ हैं । साहित्य मानव-जीवन के अतीत का ज्ञान करता है, वर्तमान का यथार्थ चित्रण करता है और भविष्य में निर्माण की प्रेरणा देता है । प्रत्येक आनेवाला युग और समाज इससे प्रेरणा लेता है । साहित्य ही हमें मनुष्य की कोटि में बनाए रखता है । किसी समाज का साहित्य क्षीण होने लगे तो वह समाज भी रसातल को चला जाता है । साहित्य समाज के साथ कार्य करते हुए भी समाज के लिए प्रकाश के स्तंभ का कार्य करता है । साहित्य का आलोक पुंज सूर्य की भाँति समाज के समस्त विकारों का हरण करता है, तभी वह सत् साहित्य कहलाता है ।

प्रश्न :

(61) जीवन में किसकी उपयोगिता अनिवार्य है ?

(62) सत् साहित्य किसे कहा जा सकता है ?

(63) साहित्य क्षीण होता है तब समाज का क्या होता है ?

(64) साहित्य मानव-जीवन में कैसे उपयोगी है ?

(65) इस गद्यखंड को उचित शीर्षक दीजिए ।

विभाग : E : लेखन विभाग

निम्नलिखित रुपरेखा के आधार पर कहानी लिखकर उचित शिर्षक दीजिए । **(5)**

(66) एक विद्यार्थी – मंदबुद्धि होना – माता-पिता निराश – शिक्षक का समझाना – ध्यान न देना – परिणाम – अनुतीर्ण – निराश होकर आत्मकहत्या करने चल पडना – मार्ग में कुआँ – स्त्रियों को पानी भरते हुए देखना – कुएँ के पत्थरों पर गहरे निशान – स्त्रियों से कारण पूछना – रस्सी के निशान – बोध होना – अभ्यास मे जुट जाना – बडा विद्वान बनना – सीख ।

निम्नलिखित किसी विषय पर लगभग 250 शब्दों में निबंध लिखिए । **(10)**

(67) अकाल - प्रकृति का अभिशाप :

(प्रस्तावना – प्रकृति का रौद्र रूप – अकाल का स्वरूप – अकाल में लोगो का जीवन – अकाल – पीडितों की सहायता – अकाल को रोकने के उपाय – उपसंहार ।)

अथवा

(67) आत्मनिर्भर भारत :

(प्रस्तावना – प्राचीनकाल का भारत – आत्मनिर्भरता के मुख्य अंग – आत्मनिर्भरता से लाभ – उपसंहार ।

अथवा

(67) अनाथ बच्चे की आतमकथा :

(परिचय – जन्म और बचपन – अनाथालय से भागना – नौकरी के कटु अनुभव – चोरी का आक्षेप – निराशा और याचना।)

011

27

Noon

DATE : 27/01/2025

PRILIMINARY EXAM - 2025

STD : 12 : ભૂગોળ

TIME : 3 HOURS
MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે 01 થી 20 હેતુ પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ)** (20)

1. GPS પ્રણાલી વિકસાવનાર દેશ કયો છે ?
   (A) આફ્રિકા (B) યુ.એસ.એ. (C) જર્મની (D) જાપાન
2. GIS ના પિતા તરીકે જાણીતા કોણ છે ?
   (A) કુ. એલન સેમ્પલ (B) સ્ટ્રાબો (C) રોઝપ ટોમલિનસન (D) કાન્ટ
3. એક જ પરિણામ ધરાવતો આલેખ કયો છે ?
   (A) રેખા આલેખ (B) સાદો સ્તંભ આલેખ
   (C) પાઈડાયગ્રામ (D) વર્તુળ આલેખ
4. આલેખ માટે સૌથી વધુ વપરાતી પદ્ધતિ ...
   (A) સ્તંભા આલેખ (B) ફ્લો આલેખ (C) ટપકા પદ્ધતિ (D) રેખા આલેખ
5. દ્વિતીયક માહિતી એટલે શું ?
   (A) રૂબરૂ મુલાકાત દ્વારા મેળવેલી માહિતી (B) સંશોધકે પોતે એકત્ર કરેલી માહિતી
   (C) પ્રકાશિત સાહિત્યમાંથી લીધેલ માહિતી (D) અન્યની અપ્રકાશિત માહિતી
6. નક્શા તૈયાર કરતી કોલકાતામાં આવેલી સંસ્થાનું નામ શું છે ?
   (A) સર્વે ઓફ ઇન્ડિયા (B) નાપા (C) નાટમો (D) નાટો
7. તેજાબી વરસાદ માટે જવાબદાર .....
   (A) સલ્ફર ડાયોક્સાઈડની ઊંચી માત્રા (B) ઓક્સિજનની ઊંચી માત્રા
   (C) નાઈટ્રેટ ખાતરોની ઊંચી માત્રા (D) ઓઝોનની ઊંચી માત્રા
8. વિકાસશીલ દેશની મુખ્ય સમસ્યા કઈ છે ?
   (A) ગરીબી (B) બેકારી (C) ભૂમખરો (D) પ્રદૂષણ
9. કોલસો એ કેવા પ્રકારનું સંસાધન છે ?
   (A) પરંપરાગત (B) બિનપરંપરાગત (C) પુનઃપ્રાપ્ય (D) વિરલ
10. બોમ્બે હાઈ ક્ષેત્રમાંથી ભારતને કયું ખનીજ પ્રાપ્ત થાય છે ?
    (A) લિગ્નાઈટ (B) કાર્બોનેટ (C) બોક્સાઈટ (D) ખનીજ તેલ
11. ભારતમાં શહેર માટે વસ્તીનો માપદંડ કેટલો છે ?
    (A) 10,000 (B) 1000 (C) 5000 (D) 500
12. ધારાવી ઝૂંપડપટ્ટી કયા શહેરમાં છે ?
    (A) અમદાવાદ (B) ચેન્નઈ (C) નોઈડા (D) મુંબઈ
13. ગોવાની મંડળી અને ઝૂઆરી નદીઓ વચ્ચે કયા પ્રકારની વસાહત પ્રણાલી છે ?
    (A) ત્રિકોણીય (B) તારક (C) ચક્રીય (D) રૈખિક
14. ડ્રેજિંગ એટલે શું ?
    (A) નદીતળમાંથી કાંપ કાઢવાની પ્રક્રિયા (B) નદીતળમાંથી કાંપ ભરવાની પ્રક્રિયા
    (C) મોટા વહાણને ખેંચી લાવવાની પ્રક્રિયા (D) ડૂબી ગયેલા વહાણને શોધવાની પ્રક્રિયા

15. સલાયા કયા પ્રકારનું બંદર છે ?

(A) ફેરી બંદર (B) નહેર બંદર (C) નદી બંદર (D) ફેરબદલી બંદર

16. ભારતમાં પ્રથમ બોલતી શ્વેત-શ્યામ હિંદી ફિલ્મ કઈ હતી ?

(A) આલમઆરા (B) પાકિઝા (C) રાજા હરિચંદ્ર (D) નરસિંહ મહેતા

17. વિશ્વમાં સૌથી મોટી ઇલેક્ટ્રોનિક પ્રણાલી કઈ છે ?

(A) ફિલ્મ (B) ઈ-મેઈલ (C) ફેક્સ (D) ઇન્ટરનેટ

18. વિશ્વની સૌથી મોટી સડક પ્રણાલી કયા દેશમાં છે ?

(A) યુ.એસ.એ. (B) ઓસ્ટ્રોલિયા (C) ભારત (D) રશિયા

19. નીચેનામાંથી કયા શહેરમાં આઈ.ટી. ક્ષેત્રનું સંકુલ કાર્યરત નથી ?

(A) બેંગ્લૂરુ (B) પૂણે (C) વડોદરા (D) ગાંધીનગર

20 કેનેડાના ઉત્તર ભાગમાં વસતા લોકો કયા નામે ઓળખાય છે ?

(A) બ્લેક ફ્લોઝ (B) બુશમેન (C) એસ્કિમો (D) પિગ્મી

વિભાગ : B

- **નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તરો એક બે વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 01 ગુણ)** **(10)**

21. વૈશ્વિકની સમસ્યાઓ જણાવો.
22. રાજસ્થાનના કયા વિસ્તારોમાં અતિશય ઓછી વસ્તી ગીચતા જોવા મળે છે.
23. ભારતમાં તમાકુનો છોડ કઈ પ્રજા લાવી ?
24. સિલિકોન વેલી એટલે શું.
25. સુવર્ણ ચતુર્ભૂજ યોજના શું છે ?
26. વેક્ટર ડેટા અને રાસ્ટર ડેટા એટલે શું ?
27. કયા પ્રકારના આલેખમાં રંગનો ઉપયોગ વધુ અસરકારક બને છે ?
28. સર્વે ઓફ ઇન્ડિયા સંસ્થા ક્યાં આવેલી છે ?
29. ભૂખમરો કોને કહે છે ?
30. નર્મદા નદી પર કઈ યોજના તૈયાર થઈ છે ?

વિભાગ : C

- **નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 31 થી 42 સુધીના 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (દરેકના 02 ગુણ)** **(16)**

31. બી.એસ.એન.એલ. દ્વારા કઈ કઈ સેવાઓ પૂરી પાડવામાં આવે છે ?
32. મધરશીપ અને ડોટરશીપ કોને કહેવાય ?
33. વસાહત એટલે શું ? વસાહતોનું વર્ગીકરણ કરો.
34. સંસાધનોનું વર્ગીકરણ કરો.
35. જૈવિક કચરાનો નિકાલ પડકારજનક છે. આ વિધાન સમજાવો.
36. સમષ્ટિ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
37. નીચેના અવલોકનોનો બહુલક શોધો.

    27, 20, 25, 26, 21, 27, 7, 22, 27, 27, 20, 20, 18, 20, 20, 27, 18, 27
38. એક કંપનીના શેરના 11 દિવસનાં બજાર ભાવ નીચે મુજબ હતા. તેનો મધ્યસ્થ શોધો.

    શેરના ભાવ : 148, 185, 240, 251, 255, 243, 205, 190, 210, 225, 237
39. ટપકું પદ્ધતિ ટૂંકમાં સમજાવો.

840

40. GIS નો ટૂંકમાં પરિચય આપો.

41. રંગછાયા પદ્ધતિની ખામીઓ જણાવો.

42. માનવ કલ્યાણલક્ષી અભિગમ એટલે શું ?

વિભાગ : D

- **નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 43 થી 54 સુધીના 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (દરેકના 03 ગુણ)** **(24)**

43. નિશ્ચયવાદ વિચારધારાની ચર્ચા કરો.

44. ભારતની વસ્તીનીતિમાં સમાવિષ્ટ બાબતો જણાવો.

45. ખેતી આધારિત આનુષંગિક પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

46. ઉચ્ચસ્તરીય સેવાઓ જણાવો

47. સુએઝ નહેર વિશે ટૂંકનોંધ લખો તેમજ નદી બંદર વિશે લખો.

48. વિશિષ્ટ આર્થિક પ્રદેશ વિશે લખો.

49. આકાશવાણી વિશે ટૂંકનોંધ લખો, તેમજ ફેરબદલી બંદર વિશે લખો.

50. શહેરીકરણની સમસ્યાઓ વિશે લખો.

51. નીચે આપેલા આંકડા માટે મધ્યક અને મધ્યસ્થ શોધો.

150, 140, 280, 185, 156, 300, 230, 209, 105, 80, 100, 95

52. પ્રવાહ આલેખની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

53. નીચે આપેલાં કૃષિ ઉત્પાદનોની આંકડાકીય માહિતીના આધારે વિભાજિત વર્તુળ આલેખની રચના કરો.

કૃષિ પાક	ઘઉં	ચણા	કપાસ	જુવાર	મગફળી
ઉત્પાદન (ટનમાં)	45	30	10	07	08

54. કમ્પ્યુટરને કારણે નકશા નિર્માણમાં થતા ફાયદા જણાવો.

વિભાગ : E

- **નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 55 થી 61 સુધીના સાત પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચ(05) પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. 62માં પ્રશ્નમાં નકશાપૂર્તિ કરો.(દરેકનો 05 ગુણ)** **(30)**

55. પ્રદૂષણના પ્રકારો જણાવી, જળ પ્રદૂષણ તેની અસરો વિસ્તાર પૂર્વક સમજાવો.

56. ઘન કચરો તેની સમસ્યાઓ, નિકાલની સમજ આપો.

57. સાગરીય સંસાધનનો અર્થ, વર્ગીકરણ, ઊર્જા સંસાધનો, સમસ્યા, ઉકેલ સમજાવો.

58. શહેરી વસાહત માપદંડ, વર્ગીકરણ, વિસ્તારથી સમજાવો.

59. પરિવહનનો અર્થ સમજાવી વિશ્વના મહત્ત્વના રેલમાર્ગો વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.

60. ભારતના હવાઈ માર્ગ, પાઈપલાઈન સુવિધાઓ, રોપ-વે વિશે સમજાવો.

61. વસ્તીગીચતા પર અસર કરતા પરિબળો જણાવી, ભૌગોલિક પરિબળો સમજાવો.

62. નકશાપૂર્તિ કરો. (ફરજિયાત)

1. ઈકોનોમિક ઝોન કંડલા બંદર
2. દિલ્લી થી કોલકાતા જતો રેલમાર્ગ
3. સૌથી ઓછી વસ્તી ગીચતા ધરાવતું રાજ્ય
4. છાવણીનગર
5. અમૂલ ડેરી દર્શાવો.

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025

STD : 12 : મનોવિજ્ઞાન

DATE : 24/01/2025 | **TIME : 3 HOURS** | **MARKS : 100**

વિભાગ : A

- **નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.** **(20)**

(1) કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે ગંધના છ પ્રકાર આપ્યા છે ?

(A) જે.બી. વોટ્સન (B) ફ્રોઈડ (C) ઇલિઝાબેથ હરલોક (D) હેનિંગ

(2) ''ધ્યાનની જનની'' તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) શિક્ષણ (B) જરૂરિયાત (C) ટેવ (D) રસ

(3) થોર્નડાઈકે ભૂલભલામણીનાં પ્રયોગો કોના પર કર્યા હતા ?

(A) ઉંદર (B) બિલાડી (C) કૂતરો (D) ચિમ્પાન્ઝી

(4) શીખેલી પ્રતિક્રિયાની લુપ્તતાને શું કહે છે ?

(A) પ્રબલન (B) વિલોપન (C) ભેદબોધન (D) સામાન્યીકરણ

(5) કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે રચેલી શાબ્દિક બુદ્ધિકસોટી વિખ્યાત છે ?

(A) વેક્સલર (B) રેવન (C) રાઈસ (D) બીને સાયમન

(6) મનોદુર્બળતા ધરાવતા વ્યક્તિનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે ?

(A) 130 થી વધુ (B) 70 થી નીચે (C) 80 થી 89 (D) 110 થી 119

(7) માનવીનાં વિચાર, વસ્તુ, પરિસ્થિતિ કે બનાવ પ્રત્યે જે ખ્યાલો બંધાય છે તેને શું કહે છે ?

(A) મનોવલણ (B) શિક્ષણ (C) આગાહી (D) પ્રેરણા

(8) માનવીના મનમાં રૂઢ થયેલા ખોટા ખ્યાલોને શું કહે છે ?

(A) મનોવલણ (B) પૂર્વગ્રહ (C) અભિસંધાન (D) સામાજિકરણ

(9) આંતરિક સહજ પ્રતિક્રિયા કઈ છે ?

(A) હસવું (B) રડવું (C) દોડવું (D) ચાલવું

(10) શારીરિક પ્રતિક્રિયાનું મોડેલ કોણે રજૂ કર્યું ?

(A) હાન્સ સેલીએ (B) લેઝારસે (C) કોલમેને (D) કેનને

(11) કયું ઉપતંત્ર 'સુખનાં સિદ્ધાંતોને' અનુસરે છે ?

(A) નિમ્ન અહમ્ (B) ઉપરી અહમ્ (C) અહમ (D) 'સ્વ'

(12) અજ્ઞાત કે અભિાનપણે અહમ્‌ને ટકાવી રાખવાની પ્રયુક્તિને શું કહે છે ?

(A) દમન (B) બચાવ પ્રયુક્તિ (C) વ્યક્તિત્વ (D) સ્વપ્નાવસ્થા

(13) મુક્ત સાહચર્ય પદ્ધતિ કોણે આપી છે ?

(A) રોજર્સ (B) ફ્રોઈડે (C) બ્લોગર (D) ઓલિસ

(14) મહર્ષિ યોગી દ્વારા કયા ધ્યાનનો પ્રસાર થયો છે ?

(A) વિપશ્યના (B) ભાવતીત (C) માઈન્ડફૂલ (D) લેશ્યા ધ્યાન

(15) કયું પ્રદૂષણ ધ્યાની એકાગ્રતા પર અસર કરે છે ?

(A) હવા (B) ગીચતા (C) ભીડ (D) ઘોંઘાટ

(16) સંપની ભાવના શેમાં વધારે જોવા મળે છે ?

(A) ભીડમાં (B) ગીચતામાં (C) ટોળામાં (D) સમૂહમાં

(17) સરકારક ધ્યેય પ્રાપ્તિ માટે શું આવશ્યક છે ?

(A) ભરતી (B) આયોજન (C) નિયંત્રણ (D) સંગઠન

(18) કઈ સંચરનાને 'સપાટ સંરચના' કહે છે ?

(A) સમચોરસીય (B) લંબચોરસીય (C) અમલદારશાહી (D) સરળ

(19) નીચેનામાંથી કયો અનુભવ વિધાયક વ્યક્તિલક્ષી અનુભવ નથી ?

(A) આનંદ (B) સંતોષ (C) હતાશા (D) આશા અને આશાવાદ

(20) 'જીવન સંતોષ' માપનતુલાની રચના કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે કરી છે ?

(A) ઇમ્સોન્સે (B) ડાઈનરે (C) એરિસ્ટોટલે (D) પીટરસને

વિભાગ : B

- **નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો.** **(10)**

(21) ધ્યાનનો આધાર શેનાં પર છે ?

(22) 'પ્રબલન' એટલે શું ?

(23) વ્યક્તિગત બુદ્ધિકસોટી કોને કહે છે ?

(24) 'પૂર્વગ્રહ' એટલે શું ?

(25) 'મનોશારીરિક રોગો' એટલે શું ?

(26) ઓટિઝમને નૈદાનિક પરિભાષામાં શું કહે છે ?

(27) વાર્તનિક અભિગમનું 'વર્તનોપચાર' નામ કોણે આપ્યું ?

(28) જીવન અવકાશનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

(29) 'ઉથલો' એટલે શું ?

(30) જીવનસંતોષ કઈ બાબત સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?

વિભાગ : C

- **નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 નાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.** **(20)**

(31) ધ્યાનનાં લક્ષણો જણાવો.

(32) પ્રશિષ્ટ અભિસંધાનમાં વિલોપન એટલે શું ?

(33) બુદ્ધિની વ્યાખ્યા આપો.

(34) મનોવલણનાં સ્વરૂપોનાં મુદ્દાઓ જણાવો.

(35) સામાજીકરણની પ્રક્રિયાને અસર કરતા વિવિધ પરિબળો દર્શાવો.

(36) પૂર્વગ્રહ સંપાદિત છે. સમજાવો.

(37) મનોભારની વ્યાખ્યા આપો.

(38) ખુલ્લી જગ્યાના ભયમાં દર્શાવેલ પાંચ પરિસ્થિતિઓ કઈ કઈ છે ?

(39) 'REUPTAKE' પ્રક્રિયા એટલે શું ?

(40) વર્તન ઉપચાર પ્રક્રિયામાં કયા ઉપચારનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?

(41) હવાનું પ્રદૂષણ થવાનાં કારણો સ્પષ્ટ કરો.

(42) સંસ્થાની વ્યાખ્યા આપો.

(43) તાલીમની વ્યાખ્યા આપો.

(44) સંસ્કૃતિ એટલે શું ?

6124

વિભાગ : D

(30)

- **નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10નાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.**

(45) શ્રવણ સંવેદનની સમજૂતી આપો.

(46) અનુકરણાત્મક શિક્ષણ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

(47) માનસિક વય કેવી રીતે ગણવામાં આવે છે તે સમજાવો.

(48) પ્રતિભા સંપન્નતાને ઓળખવાની રીત સમજાવો.

(49) મનોવલણ ઘડતરને અસર કરનાર ઘટક તરીકે 'કુટુંબ' સમજાવો.

(50) "કાયદા દ્વારા પૂર્વગ્રહ ઘટાડી શકાય." સમજાવો.

(51) "સંઘર્ષ"નાં પ્રકારો સમજાવો.

(52) "ADHA" (ધ્યાનન્યૂનતા અતિપ્રવૃત્તિશીલતાની વિકૃતિ સમજાવો.

(53) સલાહની આચારસંહિતા જણાવો.

(54) "સ્વપ્ન વિશ્લેષણ" ની સમજૂતી આપો.

(55) પર્યાવરણ અને વર્તનનાં મુખ્ય પાંચ ઘટકો સમજાવો.

(56) 'ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ'" સમજાવો.

(57) કાર્યપ્રેરણાનાં સિદ્ધાંતો સમજાવો.

(58) પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ અને સુખાકારી સમજાવો.

વિભાગ : E

(20)

- **નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચારનાં સવિસ્તર ઉત્તર આપો.**

(59) ધ્યાનનાં લક્ષણોની સમજૂતી આપો.

(60) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનના નિયમો સમજાવો.

(61) સ્કિનરની સમસ્યા પેટીની રચના અને તેની પ્રયોગ યોજના સમજાવો.

(62) ગાર્ડનરનો બહુવિધ બુદ્ધિનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

(63) કોહલરનો ત્રણ ખોખાવાળો પ્રયોગ સમજાવો.

(64) માનવ વર્તનની પર્યાવરણ પરની અસરો વર્ણવો.

011

57

Noon

PRILIMINARY EXAM - 2025

DATE : 20/01/2025 | STD : 12 : તત્વજ્ઞાન | TIME : 3 HOURS

MARKS : 100

વિભાગ : A

- **નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)** **(20)**

(1) 'p & q' એ વિધાન માટેનાં રૂપનું સ્થાનાપતિ નિદર્શન કયું છે ?

(A) (A & B) ∨ C (B) ~ (A & B) (C) K & (E ∨ F) (D) ~ J → ~L

(2) ત્રણ સાદા વિધાનોવાળા જટિલ સંયુક્ત વિધાનના સત્યતા કોષ્ટકમાં કેટલી હરોળ હોય છે ?

(A) આઠ (B) છ (C) બે (D) ચાર

(3) દલીલમાં આધાર વિધાનની સંખ્યા કેટલી હોય છે ?

(A) બે (B) એક કરતાં વધુ (C) એક (D) એક કે તેથી વધુ

(4) આધાર વિધાનોના એક સમૂચ્ચયમાંથી શું નિષ્પન્ન થાય છે ?

(A) શરતી વિધાન (B) ફલિત વિધાન (C) સત્ય વિધાન (D) અસત્ય વિધાન

(5) p ∨q અને ~ q તેથી p આ રૂપ કયા નિયમનું છે ?

(A) Add (B) CD (C) MT (D) DS

(6) રૂપલક્ષી સાબિતીમાં ત્રાંસી લીટીની આગળ લખવામાં આવતો 'p' શેનો નિર્દેશ કરે છે ?

(A) આધાર વિધાન (B) પ્રમાણભૂતતા

(C) ફલિત વિધાન (D) અપ્રમાણભૂતતા

(7) ઉદ્દેશ્ય પદ અને વિધેય પદવાળાં બે પદોનું બનેલું એક બિનશરતી કથન એટલે શું ?

(A) શરતી વિધાન (B) દ્વિશરતી વિધાન

(C) નિરૂપાધિક વિધાન (D) નિરૂપાધિક સંવિધાન

(8) 'હાહન' ભેદમાં સાધ્ય વિધાન કયું છે ?

(A) હા (B) ના (C) હ (D) ન

(9) કઈ વ્યાપ્તિ કાર્યકરણ સંબંધ સ્થાપે છે ?

(A) વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ (B) અવૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ

(C) નિગમન (D) સાદીગણના મૂલક વ્યાપ્તિ

(10) જે. એસ. મિલ કારણના લક્ષણમાં કઈ બાબતો સમાવે છે ?

(A) અનુકૂળ સંયોગોની હાજરી (B) પ્રતિકૂળ સંયોગની ગેહાજરી

(C) સંગાહક નિરીક્ષણ (D) A અને B બંને

(11) કોના પ્રત્યક્ષ જ્ઞાનથી અનુમાન ક્રિયાનો આરંભ થાય છે ?

(A) મધ્યપદ (B) સાધ્ય (C) હેતુ (D) પક્ષ

(12) 'એક બાબતની હાજરીની સાથે બીજી બાબતની હાજરી હોવી' એટલે શું ?

(A) વ્યભિચારગ્રહ (B) અન્વય

(C) વ્યતિરેક (D) સામાન્ય લક્ષણ પ્રત્યક્ષાનુભૂતિ

(13) કયા ધનને શ્રેષ્ઠ ધન કહ્યું છે ?

(A) ચાલણી નાણું (B) સુવર્ણ મુદ્રા (C) બચાવેલું ધન (D) વિદ્યારૂપી ધન

(14) સુંદર એટલે શું ?

(A) આકર્ષણ (B) મોહક (C) આનંદદાયક (D) મનોરંજક

(15) ધર્મની આગવી વિશેષતા કઈ છે ?

(A) જ્ઞાન (B) ભક્તિ (C) નીતિ (D) વૈરાગ્ય

(16) વ્યક્તિના ધાર્મિક જીવનમાં કેટલા અંગો પૂર્ણ રીતે વિકસેલા હોવાં જોઈએ ?

(A) ત્રણ (B) બે (C) એક (D) ચાર

(17) જગતના વિદ્યમાન ધર્મોમાં અર્વાચીન ધર્મ કયો છે ?

(A) હિંદુ ધર્મ (B) તાઓ ધર્મ (C) ઇસ્લામ ધર્મ (D) શીખ ધર્મ

(18) 'ન્યાયભાવના' એ કયા ધર્મનો નૈતિક સિદ્ધાંત છે ?

(A) યહૂદી ધર્મ (B) શીખ ધર્મ (C) ઇસ્લામ ધર્મ (D) જૈન ધર્મ

(19) 'વિષયોથી ઇન્દ્રિયોનો સંબંધ છૂટી જવાની સ્થિતિ'ને શું કહેવાય ?

(A) પ્રત્યાહાર (B) ધારણા (C) સંતોષ (D) ધ્યાન

(20) સાત્ત્વિક આહારથી ચિત્ત કેવું બને છે ?

(A) અસંતુલિત (B) આવેગિક (C) સંતુલિત (D) ચંચળ

વિભાગ : B

નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) **(10)**

(21) વિધાનપરક પરિવર્તીઓનો ઉપયોગ શેની રજૂઆત કરવા માટે થાય છે ?

(22) દલીલના કોઈ એક રૂપમાં સ્થાનાપતિ નિદર્શનો કેટલા હોય છે ?

(23) CD ના નિયમનું રૂપ લખો.

(24) સંવિધાનના ફલિત વિધાનમાં કયા પદોનો સમાવેશ થાય છે ?

(25) જે.એસ. મિલ સાદી ગણનામૂલક વ્યાપ્તિને શું કહે છે ?

(26) ભારતીય દર્શનોમાં શેના અંગે વિચારણા થાય છે ?

(27) ઉદાત્ત મૂલ્યોનો આવિર્ભાવ ક્યારે થાય છે ?

(28) 'સ્નેહ'નું બીજું નામ શું છે ?

(29) જૈન ધર્મના ધર્મગ્રંથનું નામ લખો.

(30) આધ્યાત્મિક જીવન શેની સાધના છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા 31 થી 44 પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (14 પ્રશ્નોમાં કોઈપણ 10)
(દરેકનો 2 ગુણ) **(20)**

(31) '&' નો સત્યતા કોઠો દોરો.

(32) (ખેલમહાકુંભ યોજાશે) અને (રજા પડશે નહીં) આ વિધાનની પ્રાતીક રજૂઆત કરીને તેનો પ્રકાર ઓળખાવો.

(33) 'HS'ના નિયમનું કથન અને રૂપ જણાવો.

(34) નીચેની દલીલ પ્રમાણભૂત બને એ રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો અને એ દલીલ કયા પ્રમાણભૂત રૂપનું સ્થાનાપતિ નિદર્શન છે તે રૂપ લખો.

(1) ~ (B & M) → (N & M)

(2) ~ (N & M)

(3) ....

(35) નિરૂપાધિક સંવિધાનની વ્યાખ્યા લખો.

2530

(36) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ જણાવો.

કોઈપણ ભારતીય અમેરિકન નથી.

સર્વ ગુજરાતી ભારતીય છે.

∴ કોઈપણ ગુજરાતી અમેરિકન નથી.

(37) વ્યાપ્તિકરણ એટલે શું ?

(38) પંચાવયવી અનુમાનનાં પાંચ અવયવોનાં નામ લખો.

(39) શારીરિક મૂલ્યોનાં ઉદાહરણોનાં નામ લખો.

(40) અંતર્ગત મૂલ્ય એટલે શું ?

(41) જગતના તમામ ધર્મોનો 'સુવર્ણ નિયમ' શું છે ?

(42) કેવા પ્રકારના ગુણો ધાર્મિક જીવન દ્વારા વિકાસ પામે છે ?

(43) ધાર્મિક જીવનનાં મહત્ત્વનાં ચાર અંગો દર્શાવો.

(44) અષ્ટાંગ યોગનાં આઠ અંગો કયાં કયાં છે ?

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 45 થી 58 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેકનો 3 ગુણ) (30)

(45) સત્યતા કોષ્ટકની રીતનો ઉપયોગ કરી નીતેના વિધાન માટેનાં રૂપનો પ્રકાર નક્કી કરો.

$p \rightarrow [q \ \& \ (p \rightarrow r)]$

(46) સત્યતા કોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરીને નીચેની દલીલનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

$\sim A \leftrightarrow \sim B$

$\therefore \sim B \rightarrow \sim A$

(47) નીચેની રૂપલક્ષી સાબિતીમાં ખાલી જગ્યા પૂરો.

(1)	$[B \vee (\sim A \vee D)] \ \& \ (A \vee B)$		P
(2)	$\sim B$		P / $(\sim A \vee D) \ \& \ (\sim B \vee \sim D)$
(3)	$B \vee (\sim A \vee D)$	....	P
(4)	$\sim A \vee D$	....	
(5)	$\sim B \vee \sim D$	....	
(6)	$(\sim A \vee D) \ \& \ (\sim B \vee \sim D)$	__________	

(48) નીચેની દલીલ પ્રમાણભૂત છે. એમ રૂપલક્ષી સાબિતી રચીને સિદ્ધ કરો.

$\sim L \rightarrow \sim N$

$(A \vee B) \rightarrow Q$

$Q \rightarrow [(S \ \& \ T) \rightarrow P]$

$(S \ \& \ T) \vee \sim L$

$A \vee B$

$\therefore (P \vee \sim N) \ \& \ Q$

(49) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો.

સર્વ વિદ્યાર્થીઓ નિયમિત છે.

સર્વ વિદ્યાર્થીઓ યોગભ્યાસું છે.

∴ સર્વ યોગાભ્યાસુ નિયમિત છે.

(50) નીચેના સંવિધાનની આકૃતિ અને ભેદ દર્શાવી સંવિધાનના નિયમોને આધારે તેમના પ્રામાણ્યની તપાસ કરો. 5

સર્વ સેવકો કર્મઠ છે.

કેટલાંક સેવકો નિષ્ઠાવાન છે.

∴ કેટલાંક નિષ્ઠાવાન કર્મઠ છે.

(51) સાદી ગણના મૂલક વ્યાપ્તિની વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(52) નીચેના પ્રાતિક રજૂઆતમાંથી પ્રત્યેક અંગે તે કઈ વ્યાપ્તિ રીતિની છે તે ઓળખાવો.

(1) A B C D – a b c d

B C D – b c d

∴ A એ a નું કારણ

(2) X Y Z .... ZYZ

Y એ y નું અગાઉથી જાણેલું કારણ

Z એ z નું અગાઉથી જાણેલું કારણ

∴ Z એ z નું કારણ

(3)

ભાવાત્મક ઉદાહરણ	અભાવાત્મક ઉદાહરણ
A B C — a b c	B C — b c
A D E — a d e	D E — d e

∴ a એ A નું પરિણામ

(53) ધાર્મિક જીવનમાં ભક્તિનું મહત્ત્વ સમજાવો.

(54) ટૂંકનોંધ લખો : વિજ્ઞાનયુગમાં ધર્મનું મહત્ત્વ.

(55) નીચે આપેલા ધર્મોના વિશિષ્ટ નૈતિક સિદ્ધાંતો લખો.

જૈન , ખ્રિસ્તી અને શિન્તો

(56) નીચે આપેલા ધર્મોના ધર્મગ્રંથોના નામ આપો.

હિંદુ , જૈન , બૌદ્ધ , ખ્રિસ્તી , યહુદી , ઈસ્લામ

(57) ચિત્તની અવસ્થાઓના નામ આપી, કોઈપણ બે વિશે સંક્ષેપમાં સમજૂતી આપો.

(58) પાંચ યમની સંક્ષેપમાં સમજૂતી આપો.

વિભાગ : E

નીચે આપેલા 59 થી 64 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો. (દરેકનો 5 ગુણ) (2

(59) 'v' નું લક્ષણ અને તેના તાર્કિક સ્વરૂપની સમજૂતી આપો અને વિકલ્પનનું સત્યતા કોષ્ટક રચો.

(60) વિધાન માટેના પરાયત રૂપની સમજૂતી આપો.

(61) નીચે આપેલી દલીલની પ્રાતીક રજૂઆત કરો અને સત્યતાકોષ્ટકની પ્રત્યક્ષ રીતનો ઉપયોગ કરી તેનું પ્રામાણ્ય નક્કી કરો.

કાં તો કૃષ્ણ પાંડવોના પક્ષે રહેશે અથવા કૌરવો સેનાની માંગણી કરશે.

કૌરવો સેનાની માંગણી કરશે.

તેથી કૃષ્ણ પાંડવોના પક્ષે રહેશે અને પાંડવોની જીત થશે.

(62) પંચાવયવી અનુમાનના પ્રત્યેક વિધાનની અગત્ય સમજાવો.

(63) જગતના વિદ્યમાન ધર્મો અને તેમના ધર્મ સ્થાપકોના નામ લખો.

(64) 'સર્વધર્મ સમભાવ' વિશે સમજૂતી આપો.

011

55

Noon

PRILIMINARY EXAM : 2025
STD : 12 : (Comm.)
વિષય : સંસ્કૃત

DATE : 23/01/2025 **TIME : 3 HOURS**
MARKS : 100

વિભાગ : A

- **अद्योलिखितानां पद्यानाम् अनुवादं कुरुत । (कयोश्चि द्वयोः)** **(8)**

(1) वरदे सुखदेऽभयदे धनदे ।
शरणागतरक्षण कार्यरते ।।
जगदीश्वरदि देवि सरस्वति रे
मयि धेहि यशो धवलं विमलम् ।।

(2) कस्त्वं शूली मृगय भिषणं नीलकण्ठः प्रियेऽहं ।
केकामेकां कुरु पशुपतिः नैव दृष्टे विषाणे ।
स्थाणुर्मुग्धे न वदति तरुजीवितेशः शिवायाः
गच्छाटव्याम् इति हतवचाः पातु वश्चन्द्रचूडः ।।

(3) एकभुक्तं सदारोग्यं द्विभुक्तं बलवर्धनम् ।
त्रिभुक्तं च सदारोगं चतुर्भुक्तं तु मारकम् ।।
हिताहारा मिताहारा अल्याहाराश्च ये जनाः ।
न तान् वैद्याश्चिकित्सन्ति आत्मनस्ते चिकित्सकाः ।।

- **अद्योलिखितस्य संस्कृत प्रश्नस्य उत्तरं संस्कृते दीयन्ताम् ।** **(2)**

(4) किं त्रयं स्वयं प्रसरति ? अथवा

(4) कः पुष्पेभ्यः सारम् आददाति ?

- **अद्योलिखितानां शब्दानाम् उपरि विवरणात्मिकां टिप्पणी लिखत ।** **(2)**

(5) सुरतरू अथवा
ज्येष्ठ ब्रह्म

- **पद्यस्यपूर्ति कुरुत ।** **(3)**

(6) दुराचारो हि .... ल्पायुरेव च ।। अथवा

(6) सर्व परवशं .... सुखदुःखोः ।।

- **अद्योदत्तानां प्रश्नानां विकल्पेभ्यः उचितं विकल्पं चित्वा उत्तरं लिखतः ।** **(5)**

(7) मेघां मे .... ददातु ।
(A) इन्द्रः (B) सूर्यः (C) चन्द्रमाः (D) ब्रह्म

(8) मीनः कैः मृत्युम् ऋच्छति ?
(A) जलैः (B) सागरैः (C) बडिशैः (D) सरिद्भिः

(9) लक्ष्मीपतेः लक्ष्म किम् ?
(A) शमः (B) क्षमा (C) कार्मुकः (D) जटा

(10) दिनान्तः नाम किम् ?
(A) रात्रिः (B) प्रभातम् (C) मध्याहनम् (D) अपराह्मम्

(11) आतुरस्य कः मित्रम् ?
(A) भिषक (B) सार्थः (C) भार्या (D) हानम्

વિભાગ : B

- **अद्योलिखितस्य गद्यखंडस्य अनुवादं कुरुत । (कयोश्चित द्वयोः)** **(8)**

(12) बालानां कृते अहं प्रतिवर्ष नवं नवं रूपं धृत्वा उपस्थितं भवामि । यतो हि प्रतिकक्षं महीयं भिन्नं भिन्नं रूपं प्रवर्तते । यदा नवीनस्य सत्रस्य प्रारंभो भवति, तदा बालाः माम् आपणतः क्रीत्वा स्वगृहं सादरं नयन्ति । तत्र ते मां नवीनानि वस्त्राणीव आवरणार्नि परिधापयन्ति। तदुपरि स्वकीयं नामाकनं कुर्वन्ति । तेन मया सह तेषां सम्बन्धः विलालिखितलेख इव सुस्थिरो भवति ।

(13) यजमानः - विवाहे संस्कारे विविधाः विधयो भवन्ति । तत्र प्रदक्षिणानाम्ना प्रसिद्धो विधिरेकः । किं नाम प्रदक्षिणा इति ?

पुरोहितः - सामान्यतः प्रदक्षिणा - शब्दः कमपि पदार्थः परितः भ्रमणम् सूचयति । परंतु विवाहसंस्कारादौ प्रदक्षिणाशब्देन एका विशिष्टा क्रिया स्मृतिपथमायाति ।

(14) व्याघ्रः उवाच - शृणु रे पान्थ ! प्रागेव यौवनदशायाम् अहम् अतीव दुवृतः आसम् । अनेक गो मानुषाणां वधात् मे पुत्राः मृताः दाराश्च । वंशहीनः चाहं जातः । ततः केनचिश्चार्मिकेण अहम् उपदिष्टः - दानधर्म चरतु भवानिति ।

- **अद्योदत्तस्य प्रश्नस्य संस्कृतभाषायां उत्तरं लिखत् ।** **(2)**

(15) दशरथेन कीदृर्शेन शरेण मुनिकुमारो हिंसित ? अथवा

(15) दयानन्दः मथुरायां कस्य सकाशम् अगच्छत् ?

- **विवरणात्मक टिप्पर्णी लिखत् ।** **(2)**

(16) आर्यसमाजः अथवा प्रदक्षिणा

- **अद्योदत्तानां रिक्तस्थानानां पूर्ति कुरुत ।** **(3)**

(17) चक्षुरागः .... आसीत् ? (शुकेषु , कोकिलेषु)

(18) महर्षिणा .... शप्तः आसीत् । (दशरथः , रावणः)

(19) .... स्वभावतः एव क्रूराः हिंसादिपराः सन्ति । (मनुष्याः , असुराः)

- **अद्योदत्तानां प्रश्नानां विकल्पेभ्यः उचितं विकल्पं चित्वा उत्तरं लिखत् ।** **(5)**

(20) दत्त इत्युपदेशः कस्मै प्रदत्तः ?

(A) मनुष्याय (B) दानवाय (C) देवाय (D) सर्वजनाय

(21) गृहस्याश्रमस्य नानाविधानि कार्याणि कस्य मार्गदर्शने सम्पन्नानि भवन्ति ।

(A) वरस्य (B) पुरोहितस्य (C) वैदिकस्य (D) धर्मपत्न्याः

(22) आश्रमे भ्रान्तिः कुत्र न आसीत् ?

(A) शास्त्रेषु (B) यज्ञकर्मणि (C) मनःसु (D) व्रतेसु

(23) कुम्भीलकः कः वर्तते ?

(A) चेटम् (B) विदुषकम् (C) नायकम् (D) पारावतम्

(24) मुद्रा कस्य साधनम् ?

(A) विनिमयस्य (B) क्रयस्य (C) विक्रयस्य (D) व्यवहास्य

વિભાગ : C

- **अद्योदत्तं गद्यखंड पठित्वा प्रश्नानाम उत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत ।** **(4)**

(25) प्रजापतेः त्रयः पुत्राः देवाः मनुष्यः असुराः च आसन् । तेषु देवाः प्रजापतिः प्रथमं प्रर्थितवन्त यत् अस्मभ्यं हितकारकम् अक्षरम् उपदिशतु इति । तदा प्रजापतिः 'द' इति प्रोक्तवान् । अर्थात् दाम्यत इति। अस्यायमाशयः देवाः संयमं कुर्वन्तु इति प्रजापतेः उपदेशः ।

5345

(A) प्रजापति के प्रथमं प्रार्थितवन्तः ?

(B) प्रजापते कति पुत्राः आसन् ?

(C) प्रजापतिः क वर्ण प्रोक्तवान् ?

(D) दाम्यत इति पदस्य कः आशयः ?

- **समीक्षात्मक टीप्पणीं लिखत। (कयोश्चित् द्वयोः)** **(6)**

(26) જ્ઞાનની પ્રાપ્તિના સાધન તરીકે ગુરૂ

(27) पुत्तलिकापरीक्षा વાર્તામાંથી મળતો બોધ.

(28) કૈકેયીની નિર્દોષતા.

- **अद्योदत्तं ससंदर्भ स्पष्टीकरणं कुरुत। (कयोश्चित् द्वयोः)** **(6)**

(29) एकः कर्णमहीपतिः प्रतिदिनिम् लक्षाधिकाः याचकाः ।

(30) अरे मूर्ख बटुक । पदे परिवर्तय ।

(31) किं वैधेन प्रयोजनम् ।

- **अद्योदत्तं वाक्यं कः वदति इति चित्वा लिखतः ।** **(4)**

(32) (A) कथं तात तुल्यदुःखेन नाम । (सुमन्त्रः, भरतः)

(B) किमिदं सप्तपदीति । (यजमानः, पुरोहितः)

(C) अहं मुण्डे पाादम् दास्यामि । (चेटः, विदूषकः)

(D) एतयोः प्राचीनतरा का ? (शिष्यः, गुरुः)

વિભાગ : D

- **अद्योलिखितम् अनुच्छेदम् पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत ।** **(4)**

(33) अस्ति कालिन्दीतटे बृहस्थलाभिधः कश्चिद् ग्रामः । तत्र अग्निस्वामी नाम कश्चिद विप्रोऽवसत् । तस्य मन्दारवती नाम अतीव लावण्यवती कन्या आसीत् । दिनेषु गच्छत्सु सा विवाहयोग्य सज्जाता । त्रयः ब्राह्मणकुमारास्तस्यः । पाणिग्रहणार्थं तत्रगताः । ते सर्वे कुमाराः योग्याः आसन् । अतः अग्निस्वामी तेभ्यः कस्यचिदेकस्य वरणे शकतो नाभवत् । ते च त्रयोऽपि प्रतीक्षा कुर्वन्तः तत्रैव अतिष्ठेन् ।

(A) अग्निस्वामी नाम ब्राह्मणः कुत्र अवसत् ?

(B) मन्दारवती कीदृशी आसीत् ?

(C) मन्दारवत्याः पाणिग्रहणार्थं क आगताः ?

(D) अग्निस्वामी कस्मिन् विषये अशक्तः अभवत् ?

- **अद्योदत्तानां प्रश्नानाम् गुर्जरभाषायाम् उत्तराणि लिखत ।** **(6)**

(34) ક્ષમાને સુખનું સાધન માનનાર યુધિષ્ઠિરને દ્રૌપદી શું કહે છે ?

(35) મનુષ્યોએ દ વર્ણનો કયો અર્થ લીધો ? શા માટે ?

(36) કાગળની મુદ્રા શા માટે અનિવાર્ય બની છે ?

(37) આશ્રમમાં ચંચળતાની સ્થિતિ શી હતી ?

- **अर्थविस्तारं लिखत ।** **(3)**

(38) विद्यादाने सदा रकताः संस्कारसेचने तथा ।
शिक्षयन्ति समाजं ये तस्मात् रुपं त एव मे ।।

अथवा

(38) कृषकाः ये कृषिं कृत्वा धान्यं पच्छन्ति स्वेच्छया ।
उपकुर्वन्ति जीवेभ्यः तस्मात् रूपं त एव मे ।।

(3)

- अद्योदानां रिक्तस्थानानां पूर्तिं कुरुत । (4)

(39) द्विवं यश्चके .... । (मूर्धानम् , उदरम्)

(40) लाभानां उत्तमं .... स्यात् । (आरोग्यं , धनम्)

(41) .... चारु शतै: भूऽक्ते । (गजपुऽगव: , नरपुऽगव:)

- अद्योलिखितान् श्लोकाशान् योजयत ।

(42) धन्यानामुत्तमं दाक्ष्यं – जीवन्तु भरतर्षभ ।

(43) तस्मात् ते भ्रातर: सर्वे – चिन्ता बहुतरी तृणात् ।

(44) व्याख्यात: पुरुषो राजन् – धनानामुत्तमं श्रुतम् ।

(45) मन: शीघ्रतरं वायो: – यस्य सर्वधनी: नर: ।

વિભાગ : E

- परिचयात्मिकां टिपण्णीं लिखत । (कयोश्चित दयो:) (8)

(46) रघुवंशम् (47) हितोपदेश: (48) मृच्छकटिकम्

- न्यायं स्पष्टं कुरुत । (2)

(49) इक्षुरसन्याय: अथवा अग्निशिखान्याय

- उद्योदत्तानां प्रश्नानां विकल्पेभ्य: उचितं विकल्पं चित्वा उत्तर लिखित । (10)

(50) અવાસ્તવિક સાધનના આશ્રયે વાસ્તવિકને સમજવાનો ઉપાય કરી શકાય છે. એ બોધ કયા ન્યાયમાં પ્રયોજાય છે ?

(A) इक्षुरसन्याय: (B) चित्रतुरगन्याय: (C) रज्जुसर्पन्याय: (D) उपसर्गन्याय:

(51) જે કાર્ય કરવાથી કોઈ ફળ ન મળે તે કાર્યમાં પોતાનો સમય અને શક્તિ વેડફવાની જરૂર નથી આ કયા ન્યાય માં પ્રયોજાય છે ?

(A) जलमन्यन्याय: (B) उपसर्गन्याय: (C) रज्जुसर्पन्याय: (D) नदीसमुद्रन्याय:

(52) કયા અલંકારમાં દ્વિઅર્થી શબ્દનો પ્રયોગ થાય છે ?

(A) વ્યાજસ્તુતિ (B) વિરોધ (C) શ્લેષ (D) અર્થાન્તરન્યાસ

(53) જ્યાં દેખીતી રીતે નિંદા કે સ્તુતિ હોય અને પરિણામ જુદા પ્રકારનું હોય ત્યારે કયો અલંકાર બને છે ?

(A) શ્લેષ (B) વિરોધ (C) અર્થાન્તરન્યાસ (D) વ્યાજસ્તુતિ

(54) આર્યાછંદમાં કુલ કેટલી માત્રા હોય છે ?

(A) 51 (B) 50 (C) 48 (D) 57

(55) निन्दन्तु नीतिनिपुणा यदि वा स्तुवन्तु । પંક્તિમાં છંદનું નામ લખો.

(A) वंशस्थ (B) वसन्ततिलका (C) शिखरिणी (D) आर्या

(56) वराहमिहिर ના ગ્રંથનું નામ જણાવો.

(A) चरकसंहिता (B) पच्चसिद्धान्तिका (C) भावप्रकाश (D) माधवनिदानम्

(57) ભારતીય પરંપરા અનુસાર આર્યુવેદના અંગો કેટલા છે ?

(A) બાર (B) ચાર (C) આઠ (D) દસ

(58) આચાર્ય વાગ્ભટ્ટના ગ્રંથનું નામ જણાવો.

(A) ચરકસંહિતા (B) પંચસિદ્ધન્તિકા (C) અષ્ટાંગહૃદય (D) સુશ્રુતસંહિતા

(59) જ્યોતિષને શાનું અંગ માનવામાં આવે છે ?

(A) ઉપનિષદ (B) વેદ (C) વેદાંગ (D) આયુર્વેદ